

Uus festival: lk 6

LÄÄNE-HARJU

VALLA LEHT

NR 1 (01)

WWW.LAANEHARJU.EE | WWW.FACEBOOK.COM/LAANEHARJUVALD

JAANUAR 2018

“Vahepeal
kippusid usk
ja lootus
kaduma.”
Airi Püss
lk 3

Kümme miljonit eurot kalatöötlemiseks

Suures tehases hakatakse valmistama kalajahu ning kalaõli.

☉ Pakri poolsaare kirdenurgas, praeguse tuulepargi ja tulevase LNG terminali naabruses on lõppemas kalatöötlemise tehase rajamine. Kalatootjate keskuhistu arendatava projekti maksumus on 10 miljonit eurot, hoone ehitus valmis Bauest OÜ.

Maaeluminister Tarmo Tamm pani Paldiski kalakomponentide tehasele nurgakivi mullu 8. mail. Ehitus algas tuulepargi kõrval, Ubaniidi kinnistul Bauest OÜ eestvedamisel mõned kuud varem.

Jaauanuaris 2018 on rohkem kui 4500 ruutmeetrise tööstushoone ehitus lõpusirgel. Praegu käib juba tootmisliinide ülespanek, viimistlus ning muud sisetööd.

Eesti Kalatootjate Keskühistu juhatuse liige Mart Undrest ütles, et juba on alanud ka töötajate otsing. “Praegu on juba ametis kuus inimest. Kui reaalne töö peale hakkab, siis otsime jälle. Täpset töötajate arvu hetkel veel ei tea. Aga see jääb 25 inimese piiridesse ja seda siis töölistest kuni kontorirahvani,” rääkis Undrest.

Miks valiti kala töötlemise tehase asukohana välja just Pakri poolsaare kirdenurk? Undresti sõnul otsiti sobivat kohta pikalt. Seda nii Harjumaalt kui kaugemal.

“Kõik algab sellest, kus püütud kala lossitakse. Ehk vajalik on siis sadam. Paldiskis on see olemas,” ütles ühistu juht. Lisaks on probleem ka tööjõu leidmisega. Paldiski ja Lääne-Harju vald asuvad Tallinnast vaid 50 kilomeetrit eemal. Lisaks oli just poolsaarel vaba maad. Tehase naabruses asub tuulepark. Samuti rajatakse selle kõrvale tulevikus LNG terminal ning ka Balticonnectori kompressori-jaam.

Palju kommunikatsioone

Kuigi linna majadeni on tehasest veidi alla viie kilomeetri, on ligipääs ehitusele kohati keeruline. Täpsemalt on kehv tehase juurde viiv Kadaka tee. “Väga künklik ja auklik. Vihmaga porine, kuivaga tolmas. Kraaveservades pole ja sügisel oli väga vilets. Teed oleme vahepeal isegi lappinud,” rääkis Undrest. Õnneks on teedega plaane ning ühistu juhi sõnul käib praegu projekteerimine.

Lisaks puudub poolsaarel tootmiseks vajalik taristu. Rajada tuli puhta vee, heitvee ning sadevete trassid. Samuti ka reo-

Mart Undrest ütleb, et uue tootmishoone pindala on üle 4500 ruutmeetri. Selle rajas Bauest OÜ ning tööd saab 25 inimest.

Tehas asub Pakri poolsaare kirdenurk, Kadaka teel. Naabruses on tuulepark ning rajatavad terminal ja kompressori-jaam. Foto on tehtud mullu suvel. Foto: erakogu

vee puhasti, sest keskkonnanõuded on väga kõrged. Elekter loodetakse saada tehasesse hiljemalt jaanuari lõpus. “Siiani saab voolu generaatoritelt. Ja kuigi tuulepark on kohe üle aia, ei saa sealt kaablit tõmmata. Elektritrass tuli ehitada linnani ja selle pikkus on 4,2 kilomeetrit,” seletas Mart Undrest.

Bauest OÜ rajatud tootmishoone pindala on veidi üle 4500 ruutmeetri. Lisaks tootmisele on seal olmeblokk, kontor, katlaruumid ja muud abiteenistused. “Kala tuuakse tehasesse autodel. Eraldi ruumis on kaks 50tonnist punkrit ja taga on veel üks sajatonnine,” tutvustas Undrest.

Kaks suuremat ruumi kuuluvad laole, pakkimisele ning ka tootmisele. Suures saalis on aurustid, keetjad ning pressid. Sa-

Kalatöötlemise tsehhis käib seadmete montaaž.

Fotod: Allar Viivik

muti erinevad mahutid. “Siin on kaks 150tonnise võimsusega töötlemisliini. Ja kui läheb kõik plaani järgi, lisandub tulevikus ka kolmas tootmisliin,” lisas mees.

Mais esimene töö

Tehasest tuleb toodetena välja kalajahu ning kalaõli. Täpsemalt aidatakse ära kasutada inimtoiduks mittesobivat tooret. Püügiga kaasnevad vähemväärtuslik kala ja töötlemisel üle jäävad jäätmed saab tehases teha kalajahuks või näiteks kalaõliks, mille järele on maailmaturul suur nõudlus. “Tootmist tahame hakata testima aprillis. Ka-

latöötlemiseks läheb maikuus ning täisvõimsusel hakkab tehas tööle sügisel,” rääkis Mart Undrest.

Rajatav tehase esimene Eesti Kalatootjate Keskühistu projekt. Komponenditehase koguinvesteeringu suurusjärg on veidi üle 10 miljoni euro. Tehase rajamist toetatakse Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi 2014–2020 meetmega “Kalgipüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise ühisinvesteeringute toetus” kuni 6 miljoni euroga. Ülejäänud osa tuleb tootjaorganisatsioonide liidu omainvesteeringust ja laenudest. | **Allar Viivik**, ajaleht@laaneharju.ee

Husaarid saabusid Eestisse läbi Ämari lennuvälja. Foto: Ardi Hallismaa

President tervitas Ämari baasis Taani liitlasi

☉ 10. jaanuari pärastlõunal maandusid Ämari lennubaasis Taani kaitsevälased. Nad liitusid Tapal asuva liitlaste lahingugrupiga lisaks seal juba eelmise aasta kevadest teenivatele Taani staabiohvitseridele.

Samal päeval Ämaris peetud tseremoonial andsid Belgia õhuvälased Eesti, Läti ja Leedu õhuruumi turvamise üle Itaalia õhuväelastele.

Vabariigi president Kersti Kaljulaid ütles Taani kaitsevälasi tervitades, et nende ülesanne on oluline mitte ainult Eesti rahvale, vaid ka Taani inimestele ja kogu NATOle. “Teie ülesanne on heidutada ja vajadusel Eestit kaitsta, et poleks kahtlust: rünnak ühe liikmesriigi vastu võrdub rünnakuga kogu alliansi vastu,” ütles president Kaljulaid.

Samuti tänas riigipea kõiki Taani sõdureid ja nende lähedasi NATO lahingugrupis osalemise eest. “Eesti inimeste ja sõdurite vastuvõtt saab olema sõbralik ja soe, ilm seevastu saab olema külm ning väljaõpe kurnav,” ütles president.

Taani ja Eesti kaitsevälased on koos teeninud erinevatel välisoperatsioonidel nii Balkanil kui ka Afganistanis ning Lähis-Idas.

Taanlased Ämaris esimesed

“Nüüd on taanlased siin, Eesti pinnal, et koos Suurbritanniaga viia ellu NATO heidutusstrateegiat. Meenutan ka, et 2014. aastal olid Taani õhuväe hävitajad esimesed liitlaste lennukid, kes NATO Balti õhuturbe missiooni raames Ämarisse saabusid. Meie maaväe väljaõpet toetab seotus Taani diviisiga,” ütles kaitseminister Jüri Luik, kelle sõnul annab Taani üksuse saabumine Eestisse võimaluse neid pika-

aegseid sidemeid veelgi tugevdada.

1. jalaväebrigaadi, mille koosseisu liitlaste lahingugrupp kuulub, seob Taani diviisiga pikaaegne koostöö. Nii osales 1. jalaväebrigaad perioodil 2009–2016 Taani diviisi õppuste tsükliks, kus Eesti ja Taani kaitsevälased harjutasid ka Eesti kaitsemist. Käimasolevas väljaõppe tsükliks teeb Taani diviisiga koostööd Eesti kaitseväge 2. jalaväebrigaad.

Kaardiväelaste rügemendist

“Taani relvavendadega seovad meid juba alates kaitseväge taastoomisest tugevad sidemed, sest nad on andnud suure panuse meie kaitseväge ülesehitamisse ning koos oleme osalenud erinevatel välisoperatsioonidel ning meie sõjaline koostöö operatsioonidel jätkub täna Iraakis,” ütles kaitseväge juhataja kindral Riho Terras.

Saabunud mehhaniseeritud jalaväekompanii kuulub 1762. aastal moodustatud Taani kaardiväe husaarirügemendi koosseisu.

Kaardiväe husaarirügement on täna sel päeval üks kahest tegutsevast Taani ratsaväerügemendist, rügemendi koosseisu kuulub kaks mehhaniseeritud jalaväepataljoni ning üks õppepataljon. Üksuse koosseisu kuulub ka ratsaeskadron, mille koosseisus teenib ligi 100 kaitsevälase ja 75 ratsahobust. Üksuse ülesanne on osaleda Taani kaitseväge tseremooniatel ning eskortida Taani kuningliku pere liikmeid. Taani kaitsevälaste kasutuses on jalaväelahingumasinad CV9035 nagu ka 1. jalaväebrigaadil. Jalaväelahingumasinad saabusid Eestisse Paldiski kaudu 11. jaanuaril. (KV peastaap/Harju Elu)

JUHTKIRI

Toimetame muutuste keerises

☉ Üle kümmekonna aasta on jahvatatud vajadusest omavalitsusi liita. Mullu tipnesid kohalikud valimised lõpuks ulatuslike haldusmuudatustega. Teemast ei saa üle ega ümber ka siin, Lääne-Harju valla ajalehe esinumbris.

Ellu viidud haldusterritoriaalne reform puudutas valdavat osa Eestist. Leidub nii rahulolematuid kui ka neid, kes on rahul. Kas muutused on pikas plaanis pluss- või miinusmärgilised, selgitab aeg.

Kiirpilk viimase saja aasta halduskaardile näitab, et ümberkorraldused pole midagi enneolematut. Haldusüksusi, olgu need mõisamaad, vallad, külanõukogud, rajoonid, maakonnad, on ikka ja jälle optimeeritud.

Varasemas ajaloos on meie maid jaganud ja piire nihutanud enamasti võrvoimud. Väikese rahva suur õnn on, et teeme seda nüüd omas riigis ise oma tahtmist mööda. Vabariigi suure juubeli eel tasub endale meelde tuletada, kui suur väärtus see on.

Väikesed kadusid

Endise 213 omavalitsuse asemel on Eestis praegu 79 haldusüksust: 15 linna ja 64 valda. Omavalitsusi, kus elanikke on alla 5000 ehk palju kära tekitanud nõutud piirmäärast vähem, jäi alles 15. Kuna enamik väikseid omavalitsusi kadus, võib vist väita, et Eesti muutus mõnevõrra ühtlasemaks. Neid omavalitsusi, keda valimisjärgne ühinemine ei puudutanud, oli vaid 28. Kõigis teistes töö haldusreformiga õigupoolest alles kogub hoogu. Nii ka meie vallas, sest sisuline töö on märksa mahukam kui piiride nihutamine. Sellele on viidanud ka president Kersti Kaljulaid, kes oma ringsõidul uutes ühinenud omavalitsustes tuleb ka meile külla. “Kohalike omavalitsuste jaoks algas sügisel uus ajastu, mis külvab üksjagu segadust, aga löi ka täiesti unikaalse võimaluse oma tegevuste revisjoniks”, on tähendanud Kersti Kaljulaid omavalitsusjuhtidega kohtudes. 25. jaanuaril jagab president Paldiskis oma mõtteid Lääne-Harju vallavanema, volikogu esimehe ning volikogu saadikutega.

Andke endast teada!

Uue omavalitsuse käivitamine on paras pätkel, sest vald ei saa oma töös pausi pidada. Pealegi, kiire sundliitmise käigus ei sõlmitud Lääne-Harjus leppeid, kuidas ühiselt edasi minnakse. Kokkulepetele peab nüüd jõudma töö käigus.

Loodame, et ühinemisega seotud teave ei tekita liigset tüdimust. Ning iga lugeja leiab selle lehe veergudelt enda jaoks midagi uut ja põnevat, näiteks kasvõi endiste naabrite kohta, kellega täna ja-game ühte leivakappi.

Nagu Lääne-Harju vald, on ka valla ajaleht alles varases kasvueas. Kutsume üles elanikke, vabaihendusi ja muid institutsioone andma endast kindlasti märku, kui soovite teha kaastööd, jagada asjalikke külauduseid või oma mõtteid ja vihjeid lehes kajastamist vääriva kohta. | **Egle Kaur**, avalike suhete spetsialist

Lääne-Harju volikogu praegune koosseis

☉ Vallavolikogu koosseisus toimus pärast kohalikke valimisi üksjagu liikumist. Pärast mõnede saadikute asumist ametisse vallavalitsuses liikus nende kohale asendusliikmeid. Volikogu 21 liikmeline koosseis on:

- **Külli Tammur**, volikogu esimees, VL “Valimisliitude Ühendus”
- **Olga Kugal**, volikogu aseesimees ja sotsiaalkomisjoni esimees, VL “Valimisliitude Ühendus”
- **Tanel Lambing**, volikogu aseesimees, VL “Valimisliitude Ühendus”
- **Mati Vetevool**, eelarve- ja majanduskomisjoni esimees, VL “Valimisliitude Ühendus”
- **Nikolai Pitšugov**, keskkonna- ja planeerimiskomisjon, VL “Valimisliitude Ühendus”
- **Viktoria Visbek**, VL “Valimisliitude Ühendus”
- **Jelena Razdorskaja**, VL “Valimisliitude Ühendus”
- **Eda Arusoo**, VL “Valimisliitude Ühendus”

- **Eduard Hmeljov**, VL “Valimisliitude Ühendus”
- **Aleksei Šatov**, haridus-, kultuuri- ja spordikomisjoni esimees, VL “Valimisliitude Ühendus”
- **Peeter Schneider**, VL “Valimisliitude Ühendus”
- **Toomas Simanson**, VL “Valimisliitude Ühendus”
- **Simo Veskioja**, VL “Valimisliitude Ühendus”
- **Kalev Laast**, Eesti Reformierakond
- **Jaanel Alver**, Eesti Reformierakond
- **Kadri Kurm**, revisjonikomisjoni esimees, Eesti Reformierakond
- **Indrek Migur**, Eesti Reformierakond
- **Valentina Pivovarova**, valimisliit “Hea Tahe”
- **Elena Villmann**, VL “Hea Tahe”
- **Eldar Toonverk**, VL “Hea Tahe”
- **Vladimir Kamoza**, VL “Hea Tahe”

Milline on asjaajamise hetkeseis uues vallas?

☉ Lääne-Harju vald uue omavalitsusena sündis möödunud aasta 24. oktoobril. Volikogu jõudis 2017. a peetud viiel istungil valida volikogu juhid ja komisjonid, paika panna vallavalitsuse ja kinnitada ametiasutuse struktuuri.

Ühendvalla vallavalitsus ametiasutusena tekkis alles uue aasta 1. jaanuaril. Vallavalitsuse ruumid on endises Paldiski linnavalitsuses. Ühinemisjärgne start pole päris valutu. Ühtlustamist vajavat on omajagu: endiste omavalitsuste õigusaktid ja kehtestatud korrad, tähtajad, traditsioonid ja harjumused, IT-süsteemid ning personal, organisatsioonikultuuri ja juhtimisega seotud küsimused. Päris palju on vaja ka nullist üles ehitada.

Korduma kippuvatele küsimustele vastas vallavanem Jaanel Saat.

Kuhu tuleb elanikul pöörduda vallavalitsusega asjaajamiseks, nt taotleda toetusi, esitada avaldusi, registreerida sünde ja surmasid, küsida nõu jms?

Võimalus on pöörduda otse Lääne-Harju vallavalitsusse Paldiskis. Lisaks saab elanik pöörduda teeninduspunkti ehk oma endisesse vallavalitsusse. Seal on olemas piirkonnajuht, sotsiaaltöötajad ja sekretär. Sünde ja surmasid saab registreerida Paldiskis ja Padisel. Lähiajal teadvivad need teenused ka Keila ja Vasalemma teeninduspunkti-desse. Vastavalt vajadusele, on ametnikud valmis sõitma Paldiskist Keilasse või Vasalemma, et elanikud saaksid vajalikud toimingud teha teeninduspunktis. Küsimuste korral palume elanikel pöörduda vallavalitsuse telefonidel 679 0600 või 679 0605 või e-posti teel info@laaneharju.ee.

Kas endised töötajad jäid ametisse?

Kahjuks ei olnud võimalik kõiki endiseid töötajaid tööle jätta ja 18 ametnikku koondati. Lisaks lahkusid mõned ametnikud omal soovil. Koondamisotsused ei tulnud kergelt. Samas on vallavalitsuse eesmärk muuta ametnike tööd efektiivsemaks ning teha olemasolev töö ära väiksema töötajate hulgaga.

Riigireform kaotas maavalitsused

☉ Alates 1. jaanuarist pole enam maavalitsusi. Neil ei olnud kodanike igapäevaelus just suurt rolli, kuid täitsid siiski teatud elukondlikke teenuseid.

Abielu sõlmida ja lahutada, nime muuta, perekonnaseisu-tõendit taotleda jm rahvastiku-toiminguid saab Harjumaal teha Tallinna perekonnaseisu-ametis. Sünnid ja surmad regist-

Vallavalitsus töötab Paldiskis, Rae tänav 38 hoones. Foto: Allar Viivik

Kus ja millal toimuvad vallavolikogu istungid?

Volikogu koguneb vähemalt kord kuus ja teisipäeviti. Siiani on volikogu istungi toimumiste koht olnud erinev. Istungid on toimunud Padise, Vasalemma ja Keila valla endistes vallavalitsuste hoonetes. Viimane volikogu detsembris toimus Paldiskis. Lähiajal selgub, kas jätkatakse istungite korraldamist erinevates kohtades või jääb üks ning kindel koht.

Millal saab vald uue põhimääruse?

Valla põhimäärus on koostamisel. Põhimäärus on valla jaoks oluline dokument ning sellega tehakse eelnevalt tõsist tööd, enne kui tuuakse volikogu ette. Põhimäärus saadetakse esimesele lugemisele volikokku jaanuaris. Selleks ajaks on põhimäärus käinud läbi erinevate ametnike ja ekspertide laualt ning sellega on põhjalikult tööd tehtud.

Mis õigusaktide alusel omavalitsus praegu toimib?

Otsuseid ja korraldusi võetakse vastu nende õigusaktide alusel, mis kehtisid omavalitsustes enne haldusreformi. Näiteks Keila valla piirkonnast tulnud avaldusi ja pöördumisi menetletakse endise Keila valla õigusaktide alusel. Sama kehtib ka teiste piirkondade kohta. Vallavalitsus tegeleb sellega, et uue valla ühised õigusaktid saaksid võimalikult kiiresti valmis ja volikogus kinnitatud.

Mis eeskirjad, toetused ja muud eelmistes omavalitsustes kehtestatud korrad kehtivad?

Praegu kehtivad kõik õigusaktid, mis olid olemas enne haldusreformi. Iga uue õiguakti

vastuvõtmisel volikogus tunnis-tatakse vana õigusakt kehtetuks. Näiteks järgmise volikogu päevakorras jaanuari lõpus on sotsiaalhoolekande määruste kinnitamine. Uue määruse kehtestamisel kaotavad kehtivuse olemasolevad määrused ning uued sotsiaalvaldkonna määrused jõustuvad alates 01.02.2018.

Mis saab valla arengukavast ja üldplaneeringust?

Valla arengukava ja üldplaneeringu koostamiseks pannakse kokku töörühmasid, mis kogunevad lähiajal. Mõlemad dokumendid on valla jaoks väga olulised ning nende koostamisel tehakse põhjalikku tööd, kaasates eksperte, elanikke ja valdkondade asjatundjaid.

Kuidas toimub eelarve kavandamine ja täitmine?

Eelarvet on aktiivselt koostatud juba umbes kuu aega. Eelarve koostamisse on kaasatud piirkondade juhid ja ametnikud. See ei ole kerge protsess, sest soove, mida ära teha, on palju, kuid raamid seab piiratud eelarve. Eesmärk on mitte oluliselt suurendada laenude mahte ning kaasata võimalikke rahalisi vahendeid fondidest. 2018. aasta eelarves on prioriteetsed need investeeringud, millele vald peab tagama omafinantseeringu ja ülejäänud rahastus tuleb erinevatest fondidest. Eelarve täitmise eest vastutavad valitsuse liikmed, valdkondade juhid ja rahandusosakond.

Kes vahetab vanad sildid maantee ääres?

Siltide vahetamisega maantee ääres tegeleb vallavalitsuse haldusosakond. Siltide vahetamisega alustatakse lähiajal.

Kas vald saab mingit ühinemistoetust?

Lääne-Harju vald ühinemistoetust ei saanud ega saa, kuna meie valla puhul oli tegemist sundliitmise-ga. Riik kompen-seerib vallale sundliitmise-ga tekkinud kulutused, milleks on koondamishüvitised, siltide vahetused, ametiasutuste ümberkorraldamisega seotud kulud jms.

Kas, kuidas ja millal saavad tegevustoetust taotleda mittetulundusühingud 2018. a?

Lääne-Harju vallas tegutsevad MTÜ-d saavad ka edaspidi taotleda vallalt tegevustoetust. Niikaua, kuni pole ühist MTÜ-de toetamise määrust, on toetuse taotlemise aluseks olemasolevad korrad.

Uus MTÜ-de tegevustoetuste maksmise kord on plaanis kinnitada veebruaris või hiljemalt märtsis.

Kuivõrd puudutab elanikke uute aadresside teke? Kellel üldse muutus aadress?

Ei saa öelda, et uute aadresside teke väga palju elanikke mõjutanud on. Kirjade, kaartide saatmisel tuleb lisada peale piirkonna nime edaspidi ka Lääne-Harju valla nimi. Kõikides riiklikes registrites (kinnistus-raamat, rahvastikuregister, Maa-ameti register jt) on juba automaatselt lisatud elaniku aadressi juurde Lääne-Harju vald. Seega aadress muutus kõigil, kes elavad Keila, Vasalemma, Padise või Paldiski piirkonnas.

Kas noorte- ja huvikeskused on kõigi vallaelanike jaoks ühised?

Kõik noorte- ja huvikeskused on nüüd kõikidele vallaelanikele ühised. Nii on ka teiste asutustega, mis Lääne-Harju valla piirkonnas tegutsevad.

Kui kaua töötavad endiste omavalitsuste veebileheküljed?

Endiste omavalitsuste kodulehed töötavad niikaua, kuni uus valla koduleht www.laaneharju.ee on täielikult valmis. Valla kodulehte täiendatakse uue info-ga regulaarselt ja lähimate kuude jooksul on kõik vajalik info lehel olemas.

Vaata ka lk 4–5.

Mudilaste ettevalmistused EV100 juubeliks algasid juba jõulude ajal

☉ Jõulud on Klooga lasteaias traditsiooniliselt olulisemaid tähtpäevi. Sel aastal hakkasime jõuludeks valmistuma oktoobris, mõeldes ka juba vabariigi juubelile. Rühmaõpetajatega otsustasime, et Eesti Vabariigi sajanda aastapäeva puhul piilume minevikku ja püüame anda lastele aimu, millised olid jõulud 100 aastat tagasi.

Meie jõululoo keskseks kujuks sai vanaema. Asusin kõigepealt õpetama lastele Rene Eespere laulu “Kindakiri”. Imeilus Leelo Tungla tekst räägib, milliseid helgeid mõtteid mõtleb vanaema, kui ta loeb oma lapselaste kirju ja koob neile kindaid. Õpetamise käigus ilmnis, et osadele lastele on täiesti tundmatud sellised sõnad, nagu “vardad” ja “kuduma”. Selleks, et seda lünka nende teadmistes täita, pidin lõnga ja vardad kätte võtma ning näitama lastele, kuidas kudumine käib. Samuti vaatasime tunnis erinevaid koekirju.

Uusi mõisteid ja teadmisi saime teistestki lauludest. Rahvalaul “Jõudke, jõulukesed” räägib, mida kõike head-paremat jõu-

lude ajal maitsta saab. Tänapäeval suhtelises külluses elades võivad laste jaoks veidralt kõlada laulu sõnad “lapsed saaksid saia süüa”. Saime rääkida sellest, et sai ei olnud vanasti sugugi mitte igapäevane toit ning 100 aasta tagune toiduvalik polnud nii mitmekesine nagu täna. Mõtlesime ka selle peale, et ka tänapäeval leidub inimesi, kes peavad puudust kannatama. Laul õpetas meile uusi sõnu: “ossi”, “mödu”, “põhk”, “pupperdama”. Ja kui suur oli laste vastumus, kui peo ajal kaunistasid rühmaruumi põrandat põhk, kus lapsed laulude vahel said ka “pupperdada”. Laule õppides said lapsed teada, et vanasti ei olnud jõulud ainult inimeste pidu, vaid ka loomi peeti sel ajal meele ja kostitati neidki leivaga. Sellest armsast kombest jutustas meile Rene Eespere laul “Siis kui minu vanaema”.

Suureks väärtuseks pean ma seekord just õppimise protsessi, sest iga vana lauluga, mida õppisime kaasnes mingi tarkuseküllike, mida sain lastega jagada. | **Viktorija Grahv**, muusika- ja liikumisõpetaja

Laulasmaa koolis toimus aktiivõppepäev

☉ Detsembrikuu viimastel koolipäevadel toimusid Laulasmaa Koolis aktiivõppepäevad teemal “Jõulud 100 aastat tagasi”. Põnevat tegevust jagus erinevatesse töö-, mängu- ja õpitubadesse nii Laulasmaa, Lehola kui Klooga koolimajas.

Laulasmaa 1.–4. klasside õpilased meisterdasid küünlaid, värvisid tahvelarvutites toredaid jõuluteemalisi pilte, valmistasid animatsioone ning osalesid viktoriinides. 5.–9. klasside õpilased liikusid koolimajas ringi ning lahendasid oma meeskonnanaga erinevates õpitubades ülesandeid.

Klooga koolimaja lapsed mängisid vanaaegseid mänge, tegelesid vana kombe kohaselt ennustamisega, meisterdasid lõnganukke ning teisendasid va-

naaegseid mõõtühikuid tänapäevasteks, et hiljem leitud andmete abil joonistada jõuluvanalet saan. Lastele meeldis selline teistmoodi koolipäev. Nende arvates olid ülesanded huvitavad ning põnev oli teha koostööd teiste koolikaaslastega. Ülesannete lahendamise tuhinas ei pandud tähele isegi vahetunde.

Tänapäeva kiiresti muutuv maailmas peame õppima kogu elu ning kooli ülesanne on kasvatada ise hakkama saavaid, koostööoskustega ja kohanemisvõimelisi inimesi. Selline aktiivõppepäeva vorm aitab kindlasti selliste omaduste arendamisele kaasa. Seetõttu on plaanis korraldada ülekoolilisi aktiivõppe- ja projektipäevi ka edaspidi. | **Inga Mehide**, Laulasmaa kooli haridustehnoloog

Vasalemma Cup 2017

☉ Detsembri lõpus peeti Rummu maha Vasalemma Jalgpalliklubi 10. aastapäevale pühendatud jalgpalliturniir Vasalemma Cup 2017. 23. detsembril toimus noorteturniir (mängijad sünniaastaga alates 2002) ning 30. detsembril lasteturniir 2005.–2008. a sündinud poistele.

Noorteturniiril võidutses Rummu Dünamo. Teisele kohale mängis end Pääsküla võist-

kond ning kolmandaks Pakri SK Alexela. Parimaks väravavahiks valiti Aimar Adamtau.

Lasteturniiril osalenud Tallinna JK Legion võistkonnad tulid esimesele ja kolmandale kohale. Teise koha võitles välja Vasalemma JK. Meie võistkonna mängija Aleksandr Bondar pälvis parima väravavahi ning German Muhin kõige resultatiivsema mängija tiitli. | **Vasalemma Jalgpalliklubi**

Risti lasteaed läheb ajalukku kui pikimat aega ehk 44 aastat korteris tegutsenud lasteaed koos sama kaua majas töötava Ilo Treimaniga.

Harju-Risti lasteaia aastad kortermajas said läbi

☉ 20. novembril 1973. a avati Kungla sovhoosi vastvalminud kahekordses kortermajas lasteaiaühm, mis hiljem nimetati Tibupereks. Lasteaeda asus juhtima Taimi Kalberg, esimene kasvataja oli Ilo Treiman.

1982. aastast võttis Ilo Treiman lasteaiaühma juhtimise üle ja 2001. aastast lisandusid ta juhtimise alla ka Padisel asuvad kaks lasteaiaühma. Aastatel 2006–2008 ja 2010–2013 oli mõlema maja juht Kaili Raudla, keda 2008–2010 asendas Ilo Treiman.

2008. aastal avati Mudila rühm noorematele lastele teise korruse vabanenud korteris. Lasteaia ruumidele esitatavad tuleohutuse ja tervisekaitse nõuded aja jooksul karmistusid. Vahetati mööblit, aknaid, uksi, paigaldati evakuaatoritrep, kuid paraku korteriteks planeeritud ruume lasteaiale sobivamateks muuta ei olnud võimalik.

Kohale toodi meeleolu

Seepärast hakati otsima võimalusi lasteaia ümberpaigutamiseks. Kõige loogilisem oli rühmade liitmine olemasoleva kooli juurde. Peeti ka tuliseid vaidlusi, mis tookord muutusi kaasa ei toonud.

Lasteaia arengukavas aastateks 2014–2018 planeerisime tegevuskavas lasteaia viimise kooli juurde. Vahepeal kippusid usk ja lootus kaduma, remontisime vana kortermaja, uuendasime sisustust, aga unistus jäi.

5. jaanuaril toimunud tänuhommikul said lasteaialt tänusõnad endised ja praegused vallajuhid, koolijuhid, sõbrad ja toetajad.

Fotod: Janika Roosileht

2017. märtsi lõpus helistas vallavanem Leemet Vaikmaa ja palus uurida meeleolu lasteaia rendi hindasid. Kevadel sündiski otsus mooduli rendiks ja kogu uue sisustuse tellimiseks. Lasteaia asukoha muutmise seoses oli palju emotsioone, õnneks positiivseid kordades rohkem kui negatiivseid.

12. oktoobril 2017. a vurasid esimesed ehitusmehed Harju-Ristile, et paigaldustöödega alustada. 1. detsembril kolisime lastega sisse. 1. korrus on 16 lapsega Päikesejätkude rühma

päralt ja 2. korrusel on Mürakade rühma 22 last.

Palju toetajaid

Tänavu kevadel tuleb veel paigaldada mänguvahendid (liivakast, mängumaja, kiiged, ronilad, liumäed) ja ehitada ümberpiirdead. Ja ongi lasteaed kooli juures toimimiseks valmis!

Risti lasteaed läheb ajalukku kui pikimat aega (44 aastat) korteris tegutsenud lasteaed koos sama kaua majas töötava Ilo Treimaniga.

Täna on majas kaks rühma-

õpetajat, kaks assistenti, kaks õpetaja abi, üks kokk, lisaks kahe maja peale muusikaõpetaja, liikumisõpetaja, logopeed, õppejuht ja direktor.

5. jaanuaril toimunud tänuhommikul said lasteaialt tänusõnad endine vallavanem Leemet Vaikmaa, ehitusnõunik Veljo Männiste, Cramo ehitusjuht Eero Leisna, Risti kooli direktor Jüri Alter, vallavanem Jaanus Saat ja abivallavanem Urve Luht. Aitäh, et kinkisite lastele uued ruumid! | **Airi Püss**, lasteaia direktor

Lääne-Harju vallavolikogu esimene istung peeti mullu 30. oktoobril endises Vasalemma vallamajas. Volikogus on 21 liiget. Foto: Allar Viivik

Lääne-Harju vald arvudes

• Valla elanike arv ületas enne viimaseid valimisi 13 000 piiri, olles sundliidetud omavalitsustes järgmine: Keila vald – 4971 elanikku, Padise vald – 1729 elanikku, Paldiski linn – 3843 elanikku, Vasalemma vald – 2488 elanikku.

• Samas on pärast valimisi registris arvel olevaid elanikke jäänud vähemaks, kahanes selle aasta 1. jaanuari seisuga 12 874 inimeseni. Elanike arvu poolest on uus vald suuruselt 22. omavalitsus Eestis. Haldusreformiga jäi Eestisse kokku 79 omavalitsust (sh. 15 linna). Lääne-Harju valla territooriumi suurus on 644 ruutkilomeetrit.

• Tegemist on Harjumaa suuruselt teise vallaga Kuusalu valla järel. Samas terve Eesti võrdluses on Lääne-Harju vald suuruselt 28. omavalitsus.

• Lääne-Harju vallas on 52 asustusüksust – neist üks linn (Paldiski), kuus alevikku (Klooga, Karjaküla, Keila-Joa, Vasalemma, Rummu ja Ämari) ja 45 küla. Suurima elanike arvuga alevik on Klooga, kus elab registriandmete põhjal ligi 1000 inimest. Pea ühepalju elanikke – ligi 850 – elab praegu nii Vasalemmas kui ka Rummul.

• Lääne-Harju vallas on kokku 9 koolimaja ja 11 eri suurus lasteaedamaja, kus saab alus-, põhi- või keskkooliastmest kokku ligi 1700 last.

• Valla ainus gümnaasium asub Paldiski linnas.

• Lääne-Harju valla territoorium hõlmab samuti Väike- ja Suurt-Pakrit ning mitmeid väikesaari.

Rahvastik on kirev ja liikuv

• Lääne-Harju vald ei paku mitmekesisust mitte ainult looduse, vaid ka rahvastiku poolest. Jaanuari alguse seisuga oli valla elanike registris 12 874 elanikku. Möödunud aasta lõpuks vähenes elanike arv ligi 100 inimese võrra. Peamiselt kaotas vald elanikke Keila linnale, mida võib seostada Keila linna algatatud elanike registreerimise kampaaniaga. 2017. aasta lõpul otsustas 58 Lääne-Harju valla elanikku enda elukoha Keila linna registreerida.

Loomulik iive oli Lääne-Harju vallas aasta lõpukuudel negatiivne. Novembris ja detsembris sündis 17 last, nendest 8 poissi ja 9 tüdrukut.

Sel perioodil lahkus meie seast 19 inimest.

Lääne-Harju vallas elab palju erinevaid rahvuseid, kellest enim on eestlasi ehk 62 prot-

senti valla elanikest. Venelasi on 31 protsenti ja ukrainlasi 4 protsenti teisi rahvusi on esindatud vähem.

Pensioniealised moodustavad 19 protsenti valla elanike arvust, lapsed vanuses 0–18 aastat on samuti 19 protsenti. Tööealiste inimeste osakaal on 62 protsenti.

Enamik rahvastikust on koondunud suurematesse asulatesse, kõige rohkem Paldiski linna ning Klooga, Rummu, Vasalemma ja Ämari alevikku. Suuremad külad elanike arvu poolest on Laulasmaa, Lehola, Tuulna, Harju-Risti ja Padise. Väiksemad alevikud on Keila-Joa ja Karjaküla.

Kõige hõredamalt on asustatud Lääne-Harju valla läänepoolsed külad Kobru, Pedase, Alliklepa, Laane ja Langa. | **Helje Jaanimägi**, vallavalitsuse kantselei peaspetsialist

Uus omavalitsus: ligi 13 000 elanikku

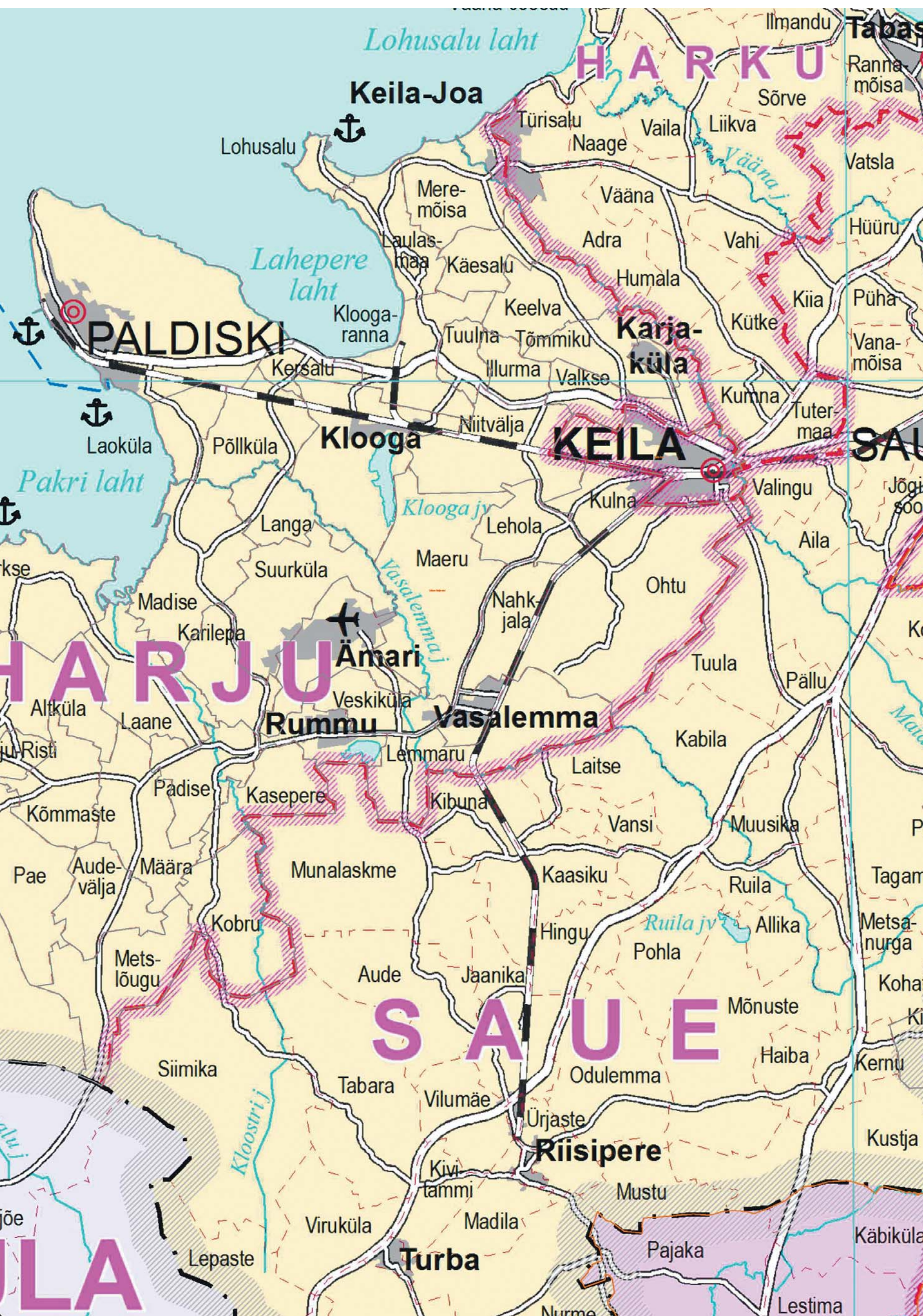
LÄÄNE-HARJU VALD

Allikas: maa-amet

Ühnikku, üks linn, 45 küla ning saared

Kus teenindatakse vallaelanikke?

Vallavalitsus Paldiskis, Rae 38
2. korrus

Tööaeg
E, K 8.30–17.00
T, N 8.30–18.00
R 8.30–15.00
Lõuna 12.00–12.30
Tel 679 0600
E-post info@laaneharju.ee

Teeninduspunkt Keilas
Paldiski mnt 21

Tööaeg
E, T, N 8.30–17.00
K 8.30–19.00
R 8.30–14.30
Kodanike vastuvõtt
E 9.00–13.00
K 14.00–19.00
Piirkonnajuhi vastuvõtt eelregistreerimisega tel 677 6910
N 9.00–12.00
13.00–16.00

Teeninduspunkt Padise
vallamajas

Tööaeg
E, K 8.30–17.00
T, N 8.30–18.00
R 8.30–15.00
Lõuna 12.00–12.30
Tel 608 7810

Teeninduspunkt Vasalemmas
Ranna tee 8

Tööaeg
E, K 8.30–17.00
T, N 8.30–18.00
R 8.30–15.00
Lõuna 12.00–12.30
Tel 677 6340
Vaata lisa www.laaneharju.ee

Heli Nurger ütleb, et Padise kloostrit ootavad ees suuremad arendus- ja restaureerimistööd.

Foto: Andres Tohver

Aja jälg kivis. Padise klooster

☉ Võib kindlasti väita, et Padise klooster on Lääne-Harju vala üks tähtsamaid külastusobjekte. Sellele faktile andis kinnitust Lääne-Harju Koostöökogu läbi viidud külastusuuring, mille kohaselt 2016. aasta nelja kuu – jaanuari, aprilli, juuli ja novembri – lõikes külastas kloostrit 30 955 inimest.

Kloostri peamine võlu on tema unikaalsus, autentsus ja mis seal salata, ka metsikus. Kloostri hästi säilinud vanade müüride vahel saab külastaja end ette kujutada keskaega, visualiseerida endale põnevaid lugusid, mis võisid juhtuda neis keldrites ja ruumides. Käesoleval hetkel külastaja muud ei saagi, kui vaid jalutada, turnida ja ette kujutada. Kuid teades kloostrit ajalugu, on seda müldugi vähe.

Olen külastajale ikka öelnud, et justnimelt Padise kloostrit loomisaegadest, s.o ca 800 aastat tagasi, sai alguse Eesti kuumlumine Euroopa Liitu. Korraldused ja juhtnöörid kloostrit rajamiseks tulid toona Euroopa pealinnast Roomast. Oskused liikusid koos munkadega siia läbi Prantsusmaa, Saksamaa, Preisimaa ja Padise emakloostrit Dünamünde Riia lähedal, kohandudes mõnevõrra vastavaks siinsetele oludele.

Asustus enne kloostrit

Koos munkadega jõudsid Euroopast siia lubjasegu valmistamise oskused, mis võimaldasid rajada kõrgeid kivimüüre; oskused rajada veetehnoloogiaid (vesiveskid, kalakasvandused jms); hulk (ravim)taimi ja aiandusega seotud oskused; hobuste kasvatamine; kirjaoskus jne.

Padise ei olnud juba enne kloostrit mingisugune Jumalast mahajäetud paik. Sellele annab tunnistust Padise linnamägi (ca 1 km praegusest keskusest lõuna poole), mis oli omaaegse Vo-

Kloostrihoonete kompleks on hästi nähtav jõe kaldalt.

Foto: erakogu

mentaga maakonna keskuseks. Kuid kindlasti ei paiknenud siin linn, vaid pigem tänasega sarnane hajaasustus. Padise kanti jõudnud mungad – tsistertslased – elasid tõenäoliselt sarnaste reeglite järgi nagu nende vennad Euroopas. Väidetavalt ei ehitanud nad oma kloostrid kunagi linnadesse, vaid pigem suurte linnade vaheliste maanteed lähedusse (Eesti mõistes siis Tallinn ja Haapsalu), maale, kus sai edendada põllumajandust ning kus oli ka veekogu lähedal. Esialgu ehitati Padisele arvatavasti puidust kabel, alles 14. sajandi esimesel veerandil hakati algset kivikloostrit ehitama. Tänapäevani säilinud kõrgeid kivimüürid pärinevad suuremas osas Jüriöö-järgsest ajast.

Kloostri mõju toonases majanduslikus, poliitilises ja usuelus ei saa alahinnata. Nii näiteks kuulusid alates 1351. aastast 70 aasta jooksul ulatuslikud alad Lõuna-Soomes täna-

se Porvoo, Sipoo, Vantaa ja Helsingi aladel Padise kloostrit patronaadiõiguse alla. See tähendab, et Padise klooster määras näiteks Porvoosse kirikupäid. Klooster saadeti laiali Liivi sõja alguses ning sealpeale oli see kasutusel kaitserajatisena ja elamuna.

Varemetest korrastuseni

Varemesse jäi Padise klooster 1766. aastal toimunud suure põlengu järel, mil selle toonased omanikud von Rammid otsustasid kloostrit kõrvale uue mõisa peahoone rajada. 18. sajandiks oli siiski olemas juba teadmised keskaja arhitektuurist kui väärtusest ja nii pääseski Padise klooster lammutamisest, mis näiteks juhtus hulga kloostritega Euroopas ja Skandinaavias reformatsoonil järel 16. sajandi keskel.

Padise klooster on olnud juba sajandeid varemepark. Klooster on ühena esimestest objek-

tidest kuulunud muinsuskaitseliste objektide nimekirja, kui taoline Eesti alade kohta esmakordselt koostati veel tsariajal 19. sajandi lõpus.

Nii on kloostrit varemed huviväärsusena külastajaid paelunud juba mitu sajandit. Kui näiteks Rootsi kroonprints Gustav VI Adolf 1932. aastal Eestit külastas ning käis vaatamas oma suguvendi Noarootsis, väisas ta Padise kloostrit ning "ronis kerget sammul selle torni".

Suured muutused

Viimase 25 aasta jooksul on kloostris paljud muutunud – likvideeritud on omaaegsed varingud kloostrit sisehoovist ja avatud on keldrid, katustatud suur osa müüre edasiste kliimakahjustuste vältimiseks, tehtud on hulgaliselt arhiivi- ja arheoloogilisi uuringuid ning välja antud trükiseid kloostrit ajaloo populariseerimiseks.

Täna seisab klooster ehk suurimate muutuste lävel viimaste sajandite jooksul. 2017. aastal algas Piirkondade konkurentsi- võime tugevdamise programmi rahastatav projekt "Padise kloostrikompleksi arendamine interaktiivseks külastuskeskuseks", mille tulemusena konserveeritakse ajaloolised müürid, parandatakse kloostrit külastuskeskkonda ja avatakse kloostrit teeninduskeskus ning näituseaal endises mõisa valitsejajam. Projekti tulemusena saab kloostrit külastaja enam teadlike ja teadlikult tunnetatud elamu ning turvalisema külastuskeskkonna.

Projekt, mille maksumus on ca 1,7 miljonit eurot, lõpeb 2019. aasta detsembris. Restaureerimistöödest tingituna palume 2018. ja 2019. aastal kloostrit külastamine eelnevalt kokku leppida heli.nurget@gmail.com. | **Heli Nurget**, Padise kloostrit projektijuht

Turismiettevõtjad toovad Lääne-Harjusse festivali

☉ 2017. aasta novembris külastasid viis Looode-Eesti turismiettevõtjat Valle del Ambrozi piirkonda Hispaanias. Inspiratsioonireisil külastati piirkonna matkaradasid ja vaatamisväärsusi, vaadati kohalikke majutusettevõtteid ja SPAsid. Õppereisi keskmeks oli festival Otoño Mágico (Maagiline Sügis).

Festival loodi, et kutsuda piirkonda külastajaid sügisel madalhooajal. Tänapäevaks on novembrikuisest festivalist piirkonna jaoks kujunenud külastatavuselt teine kuu aastast (25 000 külastajat). Festivalil toimuvad ratta- ja jalgsimatkad, teatrietendused, kontserdid, toidu- ja käsitöölaad, sügisparaad. Festival toimub Leader tegevusgrupi eestvedamisel, kaasa löövad omavalitsused, ettevõtjad ja vabaihendused.

Reisiseltskond kohtus enne teele minekut Mõnuste Juustukoja, et omavahel tutvuda ja rääkida igähe ootustest. Peale reisi võrustus ettevõtjad Arvo Pärde keskus, et muljetada ja teha konkreetne tegevusplaan, kuidas reisilt saadud kogemusi meie piirkonnas rakendada.

Porikuu festival

Õppereisi mõjus õpetlikult erineval viisil. Kuigi enamus muljeid mõjusid väga inspireerivalt, kogesime ka hetki, mida oma tegevusi korraldades tahaks vältida. Üheks selliseks oli festivali raames toimunud *gastronomy journey*, mille osas olid ootused kõrged, kuid sisuliselt oli see neli tundi kestev mess suures spordisaalis väga valju muusika, tohutu inimmassi ja plastikprügi keskel. Meie, põhjamaalaste, ootustele see päriselt ei vastanud, aga kohalikud olid see-eest väga rahul.

Matkad imelises looduses, kultuurisündmused, kohalike turismiatraktsioonide külastus ja lihtsalt jalutamine huvitava ajaloo vanalinnas olid kõigi jaoks suurepärase kogemused. Suurim õppetund on aga ehk see, et osapoolte koostöö ja osav turundamisega on võimalik ka väikeste vahenditega saavutada täiesti muljet avaldav tulemus.

Leidsime, et meie piirkond Looode-Eesti on paljuski samas seisus. Suvel on kõigil kiire ja tööd jagub, kuid miks mitte korraldada n-ö hapukurgihooajal üks kvaliteetne festival? Me oleme samaväärselt rikkad ümbritsetuna imelisest loodusest ja pakkudes külastajale kõrgel tasemel nii kultuuri- kui maitseelamusi. Kuidas see meie puhul aga täpsemalt toimiks?

Porikuu festival sai nimena lukku pandud ning aeg 2018. aasta sügis samuti. Sündmused võiksid kuu aja vältel toimuda kogu piirkonnas. Igäiks paneb oma nišis porikuu programmi kokku.

Mitu võimalust

Ideaalne oleks ja unistada ju võib, kui programmist koorusid välja kaks n-ö teed – geograafiline, kus ühes piirkonnas on võimalik nautida erinevatest sektoritest elamusi: loodust, kultuuri, käsitööd, toitu jne. Teine tee oleks n-ö teemate ehk mõisatuur, gastronoomilised elamused Looode-Eestis, porikuu matkad jne.

Praegu, olemasolevate vahendite piires, saame vaikselt alustada, sest suure festivali korraldus professionaalsel tasemel eeldab suuremat ressursi. Samas kõik suured asjad sünnivad väikestest sammudest, ehk siis – kohtumiseni Porikuu festivalil Looode-Eestis!

Õppereisil osalesid Maarja Lillemäe (Linnumetsa talu), Heli Nurget (Padise klooster), Ülle Kuningas (Kallaste talu), Tiit Mägi (Laulasmaa Puhkekeskus), Anu Kivilo (Arvo Pärde Keskus) ja Ede Teinbas (Lääne-Harju Koostöökogu).

Õppereisi võrustus tegevusgrupp DIVA Hispaaniast, osalesid delegatsioonid ka Valde del Canave ja Montagne Billeste tegevusgruppide Itaaliast, Põhja-Satakuntast Soomest ning Järva Arengu Partnerid Eestist.

Õppereisil osalemist kaasrastas Eesti maaelu arengukava 2014–2020 kaudu Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond. | **Maarja Lillemäe, Ede Teinbas**

Ettevõtjad Lääne-Harjumaalt tutvumas Hispaaniaga.

Foto: erakogu

Keila kultuurikeskus.

Foto: Allar Viivik

Keila-Paldiski töömessil leiab tööd ja abi karjääri planeerimisel

☉ Eesti Töötukassa korraldab 7. veebruaril kell 11–14 Keila-Paldiski töömessi, kus Kultuurikeskuse ruumides on võimalik tööandjatega silmast silma kohtuda.

Messist annab ülevaate Illinor Siebold, töötukassa tööandjate konsultant.

Kellele mess mõeldud on?

Kõigile inimestele: nii töötavatele kui tööd otsivatele, nii õppivatele kui pensionipõlve pidavatele, nii eesti emakeelega kui muud keelt kõnelevatele, samuti ka vähenenud töövõimega inimestele. Messilt leiab erinevaid tööpakkumisi, on võimalik nõu pidada karjäärinõustajatega tuleviku teemal, samuti juhtumikorraldajatega erivajadustega inimeste teenustest.

Kas meie valla töötutel on mõtet messile tulla?

Kindlasti on mõtet, sest see on just hea koht, kus piirkonna tööandjatega rääkida. Samuti vestelda ka nende ettevõtetega, kes asuvad kaugemal, kuid pakuvad töötajatele organiseeritud transporti tööle ja koju saamiseks (näiteks õmblejaid vajav Hilding Anders Baltics. Kohalikest tööandjatest on lubanud tööpakkumistega väljas olla Keila haigla, klienditeenindusest Alexela, Selver, Rõõmu Kaubamaja, Rimi, ABC Supermarkets, Maxima, puhastusteenistusest ISS, Krausberg, logistikast Omniva ja Ekspress Post, tootmisest Harju Elekter, Ensto Ensek, veel Harju KEK jt.

Kas töötav inimene või noor ka midagi leiab?

Jah, paljud inimesed ei ole kuulnud, et 1. maist 2017 avanesid võimalused ka töötavat inimest rahaliselt toetada (tasemeõppes osalemisel, tööturukoolitusel neile, kes on töötusriskis, kvalifikatsiooni saamisel). Messil on hea võimalus neist teenustest paremat pilti saada. Noored on võib-olla altimad

välismaale tööle pürgimisel, kuigi seda soovi esineb teisteski vanusegruppides. Euroopa töövahendusvõrgustiku EURES konsultant aitab orienteeruda välismaa tööpakkumistes ja annab praktilisi näpunäiteid, mida teise riiki elama asumisel silmas pidada.

Kas pensionipõlve pidaval inimesel tasub ka läbi astuda?

Kindlasti. Kuna Eesti seisab silmitsi töökäte nappusega, värbavad ettenägelikud ja mitmekülgsed inimsuhted väärtustavad ettevõtted juba praegu hea meelega vanemaealisi inimesi, pakkudes tihti ka osalise tööajaga töötamise võimalusi. Praeguseks on ümber lükatud ka mitmed varasemad vanuse ja töötamisega seotud stigmad. Näiteks on välja selgitatud, et ligikaudu 70% vanemaealistest inimestest ei puudu töölt haiguse tõttu.

Samuti ei vasta tööle see, et õppimisvõime vanusega halveneb – vastupidi, sõnavara ja jutustamisoskus muutuvad hoopiski paremaks.

Mida põnevat messil veel toimub?

Messil saab tasuta karjäärinõu, konsultatsioonile võib tulla ka töötav inimene. Nõustamisele on mõtet tulla, kui tööstress kipub ligi hiilima, kui tundub, et tahaks tööelus muudatust või on soov õppida uut ametit. Samuti nõustame CV koostamisel ning aitame valmistada töointervjuuks. Ka tasuta nõustaja jutule tulla, kui püüdate ettevõtluse poole, kuid seda varjutavad kõhklused. Need, kes messil karjäärinõustamisele ei jõua, võivad alati tulla tasuta konsultatsioonile töötukassa Lilleküla büroosse – lisainfot leiab lehel www.minukarjaar.ee.

Töömess on tasuta. Messil osalevad tööandjad leiate töömesside kodulehelt www.toomess.ee

Sissetulek mõjutab maksuvaba tulu

☉ 2018. aastal muutuvad oluliselt maksuvaba tulu arvestamise põhimõtted. Seni kehtis kõigile füüsilistele isikutele aastaks üks kindel maksuvaba tulu määr (2017 oli see 2160 eurot, ehk 180 eurot kuus), lisaks täiendav maksuvaba tulu pensionidele ja tööõnnetushüvitistele. 2018. aastast hakkab üldine maksuvaba tulu määr olema 6000 eurot aastas ehk 500 eurot kuus, täiendav maksuvaba tulu pensionitele ja tööõnnetushüvitistele enam ei ole.

Tulude suurus ja maksuvaba tulu 2018. aastal

2018. aastast hakkab maksuvaba tulu summa sõltuma isiku aastatulu suurusest ning võib olla väga erinev.

Inimestele, kelle tulu on alla 14 400 euro aastas (alla 1200 euro kuus), on ette nähtud maksimaalne maksuvaba tulu 6000 eurot aastas (500 eurot kuus).

Kõigile inimestele, kelle tulud jäävad vahemikku 14 400–25 200 eurot aastas (1200–2100 eurot kuus), leitakse personaalne maksuvaba tulu valemil alusel. Aastase maksuvaba tulu valem: 6000–6000/10800 x (aastatulu summa – 14400).

Inimestele, kelle tulu on üle 25 200 euro aastas (üle 2100 euro kuus), ei ole maksuvaba tulu ette nähtud.

Aastatulu

Maksuvaba tulu summa arvutamisel võetakse aluseks kõik aastajooksul saadud tulumaksuga maksustatavad tulud. Aastatulu arvestatakse palk, preemia, puhkusetasu (sh täiendavad lisapuhkused), juhatuse liikme tasu, võlaõiguslike lepingute alusel saadud tasud, vanemahüvitis, haigushüvitis, pension (vanaduspension, töövõimetuspension, eripensionid, toitjakaotuspension), maksustatav toetus (nt PRIA poolt makstav pindalatoetus), ettevõtlustulu, välismaalt saadud tulu, kasu vara võõrandamisest (metsamaterjali ja kasvava metsa raieõiguse müük, kinnisasjade müük,

väärtpaberite müük), rendi- ja üüritulu, intress, maksustatav stipendium, jne., samuti dividendid ja muud osakapitali väljamaksed, millelt maksab tulumaksu ära äriühing.

Aastatuluna ei võeta arvesse maksuvabasid tulusid nt eluase müük, omandireformi käigus tagastatud vara müük, kasutatud asjade müük (sh auto), maksuvaba stipendium, maksuvabad toetused (lastetoetus, toimetulekutoetus, puuetega inimeste toetus, töövõimetoetus), elatis, lähetuse päevaraha jms.

Uus maksuarvestuse süsteem eeldab, et iga inimene ise peaks senisest rohkem juba aasta keskel pöörama tähelepanu sellele, milliseks kujuneb tema aastane tulu ja kuidas see mõjutab tema poolt makstavat tulumaksu.

Et tulusid deklareerima asudes oleks vähem üllatusi, peaksid inimesed juba 2017. aasta lõpus mõtlema läbi oma järgmise aasta igakuised tulud ning võimalikud muud tulud ning tege ma eeldatava aastatulu põhjal otsuse igakuise maksuvaba tulu kohta.

Maksuvaba tulu avaldus

Aasta kestel rakendatakse maksuvaba tulu kuupõhiselt tulumaksu kinnipidaja (väljamakse tegija) poolt. Maksuvaba tulu summa arvutatakse vastavalt brutotootasu või muu väljamakse brutosumma suurusle. Väljamakse tegijal on õigus rakendada maksuvaba tulu ainult siis, kui inimene on esitanud vastava avalduse. Maksuvaba tulu saab rakendada ainult üks tulumaksu kinnipidaja, taoline põhimõte kehtib ka praegu. Inimestel, kes töötavad mitmes töökohas või kes töötavad ja saavad pensioni, tuleb teha valik, kellele maksuvaba tulu avaldus esitada.

Soovitav on esitada üks avaldus terveks aastaks. Vajadusel saab aasta jooksul avalduse tagasi võtta või muuta avaldusel olevat maksuvaba tulu summat. Maksuvaba tulu summat võib muuta üks kord kuus, kuid iga-

kuiselt avalduste esitamine ei ole mõttekas.

Kui aastatulu on kuni 14 400 eurot (kuus kuni 1200 eurot) või aastatulu on suurem, aga ainult üks väljamaksete tegija ja muid tulusid ei ole ette näha võib esitada avalduse kuhu on märgitud “arvestada maksuvaba tulu”.

Seni esitatud avaldused maksuvaba tulu rakendamiseks jäävad kehtima ning väljamaksete tegijad (tööandjad, Sotsiaalkindlustusamet), kellele need avaldused on esitatud, arvestavad tulumaksu kinnipidamisel seadusejärgse maksimaalse maksuvaba tuluga.

Selgub aastal 2019

Kui sissetulekuid on erinevatest allikatest ning tulu jääb vahemikku 14 400 kuni 25 200 eurot aastas (1200 kuni 2100 eurot kuus), siis peaks esitama avalduse, kus on näidatud konkreetne maksuvaba tulu summa.

Aasta lõpliku maksuvaba tulu kujunemist hakkavad mõjutama ka dividendid. Näiteks, tootasu ja/või juhatuse liikme tasu aastas kokku 12 000 eurot, dividendid 5000 eurot. Aasta tulu 17000 eurot on ettenähtud maksuvaba tulu 4555 eurot. Kui aasta jooksul arvestati maksuvaba 500 kuus, siis tuludeklaratsioonis tuleb tootasu pealt tulumaksu juurde maksta.

Kui kuusissetulekud lähenevad 2100 eurole või ületavad seda, peaks esitama avalduse, et maksuvaba tulu üldse ei rakendataks. Inimese lõplik maksuvaba tulu suurus selgub järgmisel aastal tuludeklaratsiooni esitamisel. Igakuine arvestus ei anna enam kõigil juhtudel sama tulemust, mis aastapõhine.

Soovitame kõikidel inimestel oma kontaktid Maksu- ja Tolliametis üle vaadata ja värskendada hoida. Teavet muudatustest ning muud maksualast infot leiab Maksu- ja tolliameti kodulehelt www.emta.ee/et/eraklient. | **Laidi Suumann**, Maksu- ja tolliameti Tallinna teenindusosakonna bürojuht

PALJU ÕNNE!

JUUBILARID JAANUARIS

70	VALENTINA BOGDAN
70	JÜRI GRANDBERG
70	GRIGORI KALAŠNIKOV
70	EEVI KUKK
70	GENNADI MAŠUKOV
70	MARIA MEDVEDEVA
70	ANNA NIKOLENKO
70	EHTI REINAUS
70	REIN SASSIAN
70	OLEV SILLAMAA
70	TÕNU VISK
75	VALENTINA BULKINA
75	ZIGMUNT GORDYNETS
75	TIJU KIVISTIK
75	BORISS PISANNÕI
75	PJOTR ŠEVTSENKO
80	VALENTYNA AKIMOVA
80	NADEZDA BELOUSOVA
80	ELVI BILÖK
80	GRIGORY DENEZHKO
80	JUULIA KAHUR
80	ENE MIGUR
80	ANATOLY SHUBIN
85	MARIA CHIKALOVA
90	VEERA AMBUS
90	OLGA MAKARSKAJA
90	NINA MARKOVA
90	LILLE PIRN
90	VALENTINA SAVINOVA
90	HILDA TEDDER
90	ANNE-MARIE VAIKÜLA
92	JEVGENIA DEMITŠEVA
92	ANASTASSIA TEITER
93	ELSA MAIDE
94	MARIA HMIL
96	NINA DADASHEVA

SÜNDINUD DETSEMBRIS 2017

MARIA BAHTURINA
BJÖRN GLAASE
ISABEL LOIK
KEVIN-LUCAS RAU

SÜNDMUSED

VEEBRUAR

- 9. veebruar üle-Eestilise noorteühingu Tore aastapäevakonverents Laulasmaa koolis
- 14. veebruar sõbrapäeva tähistamine Paldiski huvikeskuses
- 21. veebruar kell 18.00 Eesti muusika kontsert Paldiski muusikakooli saalis
- 23. veebruar EV 100 aktused valla koolides
- 23. veebruar EV 100 kontsert vallarahvale Vasalemma mõisas, info tel 5557 8788
- 24. veebruar EV 100 rahvamatk Pakri poolsaarel. Korraldaja Laulasmaa spordiklubi, lisainfo tel 507 6007

Padise Karikas saali jalgpallis

☉ Möödunud aasta lõpus sai kolmandat aastat järjest MECO OÜ toel välja mängitud Padise Karikas saali jalgpallis. Rändkarika võitis esmakordselt võistkond Padise, kes lükkas troonilt kahekordsed võitjad Padise Noored.

Turniiri lõppseis:
1. koht Padise
2. koht Padise Noored
3. koht Harju-Risti
4. koht Padise veteranid
Turniiri parimaks mängijaks tunnistati Harry Popov. Parim väravavaht oli Johannes Tarma. Parim väravalööja oli 6 tabamusega Rauno Tutenpal. Suured tänud kõigile osalistele ning pealtvaatajatele, kohtume järgmisel aastal! | **Padise Jalgpalliklubi**

AS EVR Cargo

Oleme rahvusvaheline logistikaettevõte, mille tegevuse keskpunktiks on raudtee – teostame kaubavedusid, rendime vaguneid ning ehitame ja hooldame veeremid. Anname tööd enam kui 650 inimesele üle Eesti. Ettevõtte 2016. aasta käive oli 52 miljonit eurot. Põhja ekspluatatsioonijaoskonnas töötab ligi 107 inimest.

Kaubaveo mahtude suurenemisega seoses on meie juures Põhja-Eestis teretulnud kohusetundlikud, õppimisvõimelised ja tööd hindavad töötajad järgmistel positsioonidel:

VEDURIJUHT

- Peamisteks ülesanneteks on veduri juhtimine, veduri ning rongi üldise seisukorra ja tehnilise korrasoleku kontroll
- Vajalik on eelnev töökogemus, kehtivad vedurijuhi load

VEDURIJUHI ABID

- Peamisteks ülesanneteks on vedurijuhi abistamine (jälgib tee vaba olekut, signaale, märke) ja tema korral-

duste täitmine, koostöös vedurijuhiga rongi üldise seisukorra ja tehnilise korrasoleku jälgimine, manöövrivõime läbiviimine

- Kasuks tuleb raudteealane töökogemus või väljaõpe
- Kutsetunnistuse puudumisel pakume väljaõpet kohapeal

Eeldused mõlema positsiooni puhul:

- vähemalt keskharidus
- valmisolek meeskonnatööks
- vastunäidustusteta tervislik seisund
- vene keele oskus suhtlustasandil

Omalt poolt pakume:

- professionaalseimat meeskonda raudteel
- stabiilset tööd tunnustatud ettevõttes
- täiendavat väljaõpet koos arenevamisvõimalustega
- spordikompensatsiooni, lisapuhkust ja palju teisi omatöötaja soodustusi

Töö on vahetustega, sh öisel ajal ning riigipühadel. Kandidateerimiseks saada oma CV personal@evrcargo.ee, lisainfo telefonil 615 8774.

Judotreeningutele on oodatud 7-15-aastased poisid ja tüdrukud. Täpsem info treeningute ja registreerimise kohta www.judokool.ee.

Amandus Adamsoni
atelejeemuuseum, Adamsoni
3, Paldiski, K–P 11–18.
Lisainfo telefonil 674 2013
või nika.kalantar@hmk.ee.

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968,
5340 2068

klassiõpetajat

Avaldus, CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad palume saata 1. märtsiks 2018 e-postile kool@paldgym.edu.ee või aadressile Paldiski põhikool, Rae 56, Paldiski 76805, Lääne-Harju vald. Täiendav info tel 674 1011, 5818 8082.

PAKUB TÖÖD LASTEKAITSESPETSIALISTIDELE Padise ja Paldiski piirkonnas. Lisainfo tel 5380 8190, liisi.ling@laaneharju.ee, www.laaneharju.ee. CV ja motivatsioonikiri saata hiljemalt 31. jaanuariks liisi.ling@laaneharju.ee või Rae 38, Paldiski, 76806 Harjumaa.

Veljo Tarvis
tel 5647 1516
tel 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

**Kiire ja korrektne
vormistamine,
15-aastane töökogemus,
konsultatsioon tasuta**

Veo- ja kolimisteenus 7 päeva nädalas

Lahepere Kultuuriseltsi koostatud kalender on täis tutvavaid inimesi ja kohti. Osta kalender endale või rõõmusta sõpru! Kirjuta ostusoovist lahepere@gmail.com või astu läbi kribu-krabu poest Lohusalus või Ülle juurest Lauasmaa lasteaias. Kalender maksab 3 eurot. Ostes kalendri, toetad Lahepere Kultuuriseltsi!

2018. aastal toimub LEADER meetme projektitaotluste vastuvõtt

Avatud meetmed	Meede 1.1 Ettevõtlikkus Meede 1.2 Tooted ja teenused Meede 2.1 Kogukond Meede 3 Loode-Eesti

Täpsem info ja taotlemise tingimused Lääne-Harju
Koostöökogu koduleheküljel www.vomentaga.ee.
Kohalik tegevusgrupp hindab projektitaotluseid 50
tööpäeva jooksul alates nende esitamise tähtajast.

LÄÄNE-HARJU

VALLA LENT

“Временами
вера и
надежда
угасали.”
Айри Пюсс
ст 3

Десять миллионов евро на переработку рыбы

На большом заводе начнут производить рыбную муку и рыбий жир.

В северо-восточной части полуострова Пакри, по соседству с нынешним ветряным парком и будущим СПГ-терминалом, заканчивается строительство рыбоперерабатывающего завода. Стоимость проекта, развитием которого занимается Центральное общество рыбопроизводителей, составляет 10 миллионов евро, здание построила фирма Bauest OÜ.

Министр сельской жизни Тармо Тамм заложил 8 мая прошлого года краеугольный камень Палдиского завода по переработке рыбных компонентов. Строительство под руководством Bauest OÜ на участке Убанийди рядом с ветряным парком началось несколько месяцев раньше.

В январе 2018 года строительство промышленного здания площадью более 4500 квадратных метров находится на финишной прямой. Сейчас идет установка производственных линий, отделка и прочие внутренние работы. Член правления Центрального общества рыбопроизводителей Эстонии Март Ундрест сказал, что приступили также к набору работников. “Уже сейчас заняли свои должности шесть человек. Когда начнется реальная работа, будем набирать еще людей. Точного количества работников мы в данный момент не знаем. Но, скорее всего, их будет около 25 человек, от рабочих до офисных служащих”, – уточнил Ундрест.

Почему для сооружения рыбоперерабатывающего завода выбрали именно северо-восточную точку полуострова Пакри? По словам Ундреста, подходящее место искали долго. И не только в Харьюмаа, но и дальше. “Все начинается с того, где разгружают выловленную рыбу. То есть необходим порт. В Палдиски он есть”, – отметил руководитель общества. Кроме того, проблематично найти рабочую силу. Палдиски и Ляэне-Харьюская волость находятся всего в 50 километрах от Таллинна. К тому же именно на полуострове имелась свободная земля. Рядом с заводом находится ветряной парк. Там же в будущем построят СПГ-терминал и компрессорную станцию Balticonector.

Март Ундрест говорит, что площадь нового производственного здания составляет более 4500 кв. м. Построила завод фирма Bauest OÜ, работать здесь будет 25 человек.

Фото: Аллар Вийвик

Много необходимой коммуникации

Несмотря на то, что от завода до городских домов немногим меньше пяти километров, доступ к строительству местами сложен. Точнее, к заводу ведет неважная дорога Кадака теэ. “Она очень бугристая и ухабистая. В дождь грязная, а в сухую погоду пыльная. Канав по краям нет, и осенью она была в очень плохом состоянии. В промежутке мы даже ремонтировали ее”, – рассказал Ундрест. По словам руководителя общества, к счастью, сейчас уже имеются планы относительно дорог и идет проектирование.

На полуострове также отсутствует необходимая для производства инфраструктура. Нужно было проводить трассы для чистой воды, канализации и ливневых вод. Также необходимы были очистительные сооружения для сточных вод, поскольку экологические требования очень строги. Провести электричество на завод надеются не позже конца января. “До сих пор электричество производят генераторы. И хотя ветряной парк прямо за забором, оттуда кабель не провести. Линию электропередачи надо было достроить до города, ее длина составляет 4,2 километра”, – пояснил Март Ундрест.

Площадь возведенного фирмой Bauest OÜ производственного здания немногим более 4500 квадратных метров. Кроме производства, там находятся еще бытовой блок, офис, котельные поме-

В цехе по переработке рыбы идет монтаж оборудования.

щения и прочие вспомогательные службы. “Рыба доставляется на завод автотранспортом. В отдельном помещении два бункера объемом 50 тонн и сзади еще один 100-тонный”, – сказал Ундрест.

Первая работа в мае

Два самых крупных помещения предназначены для склада, упаковки и производства. В большом зале оборудование для выпаривания, варки и прессы. Также находятся различные емкости. “Здесь две перерабатывающие линии мощностью 150 тонн. Если все пойдет по плану, то в будущем добавится и третья производственная линия”, – добавил он.

Завод будет выпускать рыбную муку и рыбий жир. Конкретнее, будет использоваться непригодное для человеческого питания сырье. Малоценная выловленная рыба и остающиеся при переработке рыбы отходы на заводе можно переработать в рыбную му-

ку или, например, в рыбий жир, который пользуется большим спросом на мировом рынке.

“Мы хотим начать производственные испытания в апреле. Переработка рыбы начнется в мае и на полную мощность завод начнет работать осенью”, – сказал Март Ундрест.

Сооружаемый завод является первым проектом Центрального общества рыбопроизводителей Эстонии. Общая инвестиция завода по переработке компонентов составляет чуть более 10 миллионов евро. Сооружение завода поддерживает Европейский фонд мореходства и рыболовства в соответствии с мерой 2014–2020 “Поддержка совместных инвестиций в переработку продукции рыболовства и аквакультуры” в сумме до 6 миллионов евро. Остальная часть поступит за счет самфинансирования союза организаций-производителей и кредитов. | Аллар Вийвик, ajaleht@laaneharju.ee

Президент приветствовала в Эмари союзников из Дании

Во второй половине дня 10 января на авиабазе Эмари приземлились военнослужащие Датских Сил обороны. Они объединились с находящейся в Тапа тактической группой союзников в дополнение к датским штабным офицерам, которые служат там уже с весны прошлого года.

Во время состоявшейся в тот же день в Эмари церемонии бельгийские военнослужащие ВВС передали защиту воздушного пространства Эстонии, Латвии и Литвы итальянским ВВС.

Приветствуя датских военнослужащих, президент республики Керсти Кальюлайд сказала, что их миссия важна не только для народа Эстонии, но также для датчан и НАТО в целом. “Ваша задача – быть на страже и при необходимости защищать Эстонию, чтобы не возникало сомнений в том, что нападение на одно государство-член равно нападению на весь альянс”, – сказала президент Кальюлайд.

Глава государства также поблагодарила всех солдат Дании и их близких за участие в боевой группе НАТО. “Прием со стороны жителей и военных Эстонии будет дружественным и теплым, но погода, напротив, холодной, а учения изнуряющими”, – предупредила президент. Военнослужащие Дании и Эстонии служили вместе во время различных зарубежных операций как на Балканском полуострове, так и в Афганистане и на Ближнем Востоке.

“Сейчас датчане здесь, на эстонской земле, чтобы вместе с Великобританией осуществлять стратегию НАТО по сдерживанию. Я также хочу напомнить, что в 2014 году истребители ВВС Дании были первыми самолетами союзников, которые прибыли в Эмари в рамках миссии НАТО по охране воздушного пространства Балтийских государств. Выучку наших сухопутных войск поддерживает связь с датской дивизией”, – сказал министр обороны Юри Луйк, по словам которого, прибытие датского подразделения в Эстонию позволит еще лучше укрепить эти долговременные связи.

1-ю пехотную бригаду, в состав которой входит тактическая группа союзников, связывает с датской дивизией многолетнее сотрудничество.

Глава государства выступает с речью перед датчанами. Фото: Арди Халлисмаа

Так, 1-я пехотная бригада в период с 2009 по 2016 год участвовала в цикле учений датской дивизии, в ходе которой военные Эстонии и Дании тренировались в обороне Эстонии. В рамках проводящегося цикла учений датская дивизия сотрудничает с 2-й пехотной бригадой Эстонии.

“С датскими братьями по оружию нас связывают уже с момента восстановления Сил обороны крепкие связи, так как они внесли большой вклад в создание наших Сил обороны и мы совместно участвовали в различных зарубежных операциях, а сейчас наше военное сотрудничество продолжается в Ираке”, – сказал командующий Силами обороны Эстонии генерал Рихо Террас.

Прибывшая механизированная пехотная рота входит в состав созданного в 1762 году Гвардейского гусарского полка Дании.

Гвардейский гусарский полк является сегодня одним из двух действующих полков конной гвардии Дании, в состав которого входит два механизированных пехотных батальона и один учебный батальон. В состав подразделения входит также конный эскадрон, в котором служат почти 100 военнослужащих и 75 верховых лошадей. Задачей подразделения является участие в церемониях Датских сил обороны и сопровождение членов датской королевской семьи. Датские военнослужащие используют такие же боевые машины пехоты CV9035, как и 1-я пехотная бригада Эстонии. Боевые машины пехоты были доставлены в Эстонию морским путем в порт Палдиски 11 января. (Главный штаб Сил обороны/НЕ)

ПЕРЕДОВАЯ СТАТЬЯ

В вихре перемен

⊕ Более десяти лет обсуждалась необходимость объединить самоуправления. В прошлом году кульминацией местных выборов стали обширные административные изменения. Эту тему невозможно обойти и в первом номере Ляэне-Харьюской волостной газеты.

Претворенная в жизнь административно-территориальная реформа затронула большую часть Эстонии. Как всегда, есть и недовольные, и те, кто удовлетворен. Являются ли изменения в долгосрочной перспективе позитивными или негативными, покажет время. Беглый взгляд на административную карту за последние сто лет показывает, что реорганизация не является чем-то доселе небывалым. Административные единицы, будь то земли поместий, волости, сельсоветы, районы, уезды, всегда подвергались оптимизации.

В ранние периоды истории нашу землю делили и перемещали границы, как правило, чужие власти. Большим счастьем для малого народа является то, что сейчас в своем государстве мы делаем это сами исходя из своих желаний. В канун большого юбилея республики стоит себе напомнить, насколько это ценно.

Сейчас вместо 213 самоуправлений в Эстонии 79 административных единиц: 15 городов и 64 волости. Самоуправлений, где жителей менее 5000, т. е. меньше вызвавшего множество споров предела, осталось всего 15. Так как большинство маленьких самоуправлений исчезло, можно, наверное, утверждать, что Эстония стала в какой-то мере однороднее. Самоуправлений, которые не затронуло последовавшее за выборами объединение, было лишь 28. Во всех других работа над административной реформой только набирает размах. Как и в нашей волости, поскольку работа по существу является значительнее более объемной, чем просто сдвигание границ. На это сослалась и президент Керсти Кальюлайд, которая в ходе своей поездки по новым объединенным самоуправлениям посетит также и нас.

“Для местных самоуправлений началась осенью новая эра, которая в известной мере посеяла путаницу, но в то же время создала абсолютно уникальную возможность для ревизии своих действий”, – заметила Керсти Кальюлайд во время встречи с руководителями местных самоуправлений. 25 января президент поделится своими мыслями в Палдиски с волостным старейшиной, председателем и депутатами волостного собрания Ляэне-Харьюской волости.

Запуск нового самоуправления довольно непросто, поскольку волость не может взять тайм-аут в своей работе. Кроме того, в ходе быстрого принудительного объединения в Ляэне-Харью не заключались соглашения о том, как идти дальше вместе. Договоренностей придется достигать по ходу работы.

Надеемся, что связанная с объединением информация не будет излишне утомительной для читателя и каждый найдет на страницах этой газеты для себя что-то новое и интересное, например, о своих прежних соседях, с которыми мы оказались теперь в одной лодке.

Так же, как Ляэне-Харьюская волость, волостная газета делает свои первые шаги. Призываем жителей, гражданские объединения и прочие институты обязательно дать о себе знать, если вы хотите сотрудничать, делиться заслуживающими внимания деревенскими новостями или своими мыслями, а также предлагать темы, достойные отражения в газете. | **Эгле Каур**

Состав собрания

⊕ В составе волостного собрания после местных выборов произошли отдельные изменения. После того, как некоторые депутаты вступили в должность в волостной управе, их места заняли замещающие члены.

Собрание имеет следующий состав:

- **Кюлли Таммур**, председатель волостного собрания
- **Ольга Кугал**, заместитель председателя волостного собрания и председатель социальной комиссии
- **Танель Ламбинг**, заместитель председателя волостного собрания
- **Мати Ветевоол**, председатель бюджетно-экономической комиссии
- **Николай Пичугов**, ко-

миссия по окружающей среде и планированию

- **Виктория Висбек**
- **Елена Раздорская**
- **Эда Арусоо**
- **Эдуард Хмелёв**
- **Алексей Шатов**, председатель комиссии по делам образования, культуры и спорта
- **Пеэтер Шнайдер**
- **Тоомас Симансон**
- **Симо Вескиоя**
- **Калев Лааст**
- **Яан Алвер**
- **Кадри Курм**, председатель ревизионной комиссии
- **Индрек Мигур**
- **Валентина Пивоварова**
- **Елена Вильмани**
- **Эльдар Тоонверк**
- **Владимир Камоза**

Как в данный момент дела в новой волости?

⊕ Ляэне-Харьюская волость как новое самоуправление родилась 24 октября прошлого года. Волостное собрание успело за пять заседаний, проведенных в 2017 году, избрать руководство и комиссии волостного собрания, назначить волостную управу и утвердить структуру учреждений.

Волостная управа объединенной волости как учреждение появилась только 1 января нового года. Помещения волостной управы находятся в прежней городской управе Палдиски. Старт после объединения не является столь уж простым. Многое требует унифицирования: правовые акты прежних самоуправлений и установленные ими порядки, сроки, традиции и привычки, ИТ-системы и вопросы, связанные с персоналом, организационной культурой и управлением. Довольно многое также надо строить с нуля.

На повторяющиеся вопросы ответил старейшина волости Яанус Саат:

Куда жителям обращаться для ведения дел с волостной управой, например, чтобы подавать ходатайства, представлять заявления, регистрировать рождения и смерти, спрашивать совет и т. п.?

Можно обратиться прямо в Ляэне-Харьюскую волостную управу в Палдиски. Кроме того, житель может обратиться в пункт обслуживания, т. е. в свою прежнюю волостную управу. Там работают руководители региона, социальные работники и секретарь. Рождения и смерти можно в данный момент регистрировать в Палдиски и Падизе. В ближайшее время эти услуги будут представлены также в пунктах обслуживания Кейла и Вазалемма. При необходимости чиновники готовы выехать из Палдиски в Кейла или Вазалемма, чтобы жители смогли выполнить необходимые действия в пункте обслуживания. В случае вопросов просим жителей смело обращаться в волостную управу по телефонам 679 0600 или 679 0605, либо по эл. почте info@laaneharju.ee.

Остались ли прежние работники на своих должностях?

К сожалению, невозможно было оставить всех прежних работников, и 18 чиновников пришлось сократить. Кроме того, некоторые ушли по своему желанию. Принимать решения о сокращениях было нелегко. В то же время целью волостной управы является повышение эффективности

работы чиновников и выполнение имеющейся работы силами меньшего количества людей.

Где и когда проводятся заседания волостного собрания?

Волостное собрание собирается не менее 1 раза в месяц по вторникам. До сих пор места проведения заседаний были разными. Заседания проводились в зданиях прежних волостных управ волостей Падизе, Вазалемма и Кейла. Последнее волостное собрание состоялось в декабре в Палдиски. В ближайшее время выяснится, будет ли продолжена организация заседаний в различных местах или останется одно определенное место.

Когда волость получит новый устав?

Устав волости еще составляется. Устав является для волости важным документом, и с ним ведется серьезная предварительная работа, прежде чем он будет представлен волостному собранию. Устав будет отправлен на первое чтение в волостное собрание, вероятно, в январе. К этому времени с уставом ознакомятся различные чиновники и эксперты, и с ним будет проведена тщательная работа.

На основании каких правовых актов сейчас действует самоуправление?

Решения и распоряжения принимают на основании тех правовых актов, которые действовали в самоуправлениях до административной реформы. Например, поступающие из региона волости Кейла заявления и обращения рассматриваются на основании правовых актов прежней волости Кейла. То же самое действует в отношении других регионов. Волостная управа занимается ежедневно тем, чтобы совместные правовые акты новой волости были готовы как можно скорее и утверждены в волостном собрании.

Какие предписания, пособия и прочие установленные в прежних самоуправлениях порядки действуют?

В данный момент действуют все правовые акты, которые существовали до административной реформы. С принятием каждого нового правового акта в волостном собрании старый правовой акт признается недействительным. Например, в повестке дня следующего волостного собрания в конце января значится утверждение постановлений в сфере социального обеспечения. При утверждении нового постановления

Волостная управа в Палдиски, ул. Раз, 38. Фото: Аллар Вийвик

перестают действовать имеющиеся постановления, и новые постановления в сфере социального обеспечения вступят в силу 01.02.2018.

Как будет составлены план развития и общая планировка волости?

Для составления плана развития и общей планировки волости в данный момент создаются рабочие группы, которые соберутся в ближайшее время. Оба документа для волости очень важны и при их составлении проводится тщательная работа с привлечением экспертов, местных жителей и специалистов в своих областях.

Как проходит планирование и выполнение бюджета?

Бюджет составляется активно уже примерно месяц. К его составлению привлечены руководители и чиновники регионов. Это нелегкий процесс, так как желаний, которые нужно исполнить, много, но рамки устанавливает ограниченный бюджет. Целью является не значительное увеличение объемов кредитов, а большее привлечение денежных средств из фондов. В бюджете 2018 года приоритетными являются те инвестиции, которым волость должна обеспечить самофинансирование, а остальное финансирование поступит из различных фондов. За выполнение бюджета несут ответственность члены управы, руководители в соответствующих сферах и финансовый отдел.

Кто сменит старые таблички на шоссе?

Сменой табличек на шоссе занимается административный отдел волостной управы. Сменой табличек займутся в ближайшее время.

Получит ли волость какое-нибудь пособие в связи объединением?

Ляэне-Харьюская волость не получила и не получит пособие в связи с объединением, так как наша волость была принудительно объедине-

на. Государство возмещает волости расходы, связанные с принудительным объединением волостей, которыми являются компенсации по сокращению, смена табличек, расходы, связанные с реорганизацией учреждений, и т. п.

Смогут ли некоммерческие объединения ходатайствовать о пособии на деятельность в 2018 году, и если да, то как и когда?

Действующие в Ляэне-Харьюской волости некоммерческие объединения могут и в дальнейшем ходатайствовать у волости о пособии на деятельность. До тех пор, пока нет единого постановления о поддержке некоммерческих объединений, основанием для ходатайствования о пособии является существующий порядок. Новый порядок выплаты пособий на деятельность некоммерческих объединений планируется утвердить в феврале или не позже марта.

Насколько затрагивает жителей возникновение новых адресов? У кого вообще изменился адрес?

Нельзя сказать, чтобы возникновение новых адресов существенно повлияло на жителей. При отправлении писем, открыток, кроме названия региона, следует в дальнейшем добавить и название Ляэне-Харьюской волости. Во всех государственных регистрах (крепостная книга, регистр народонаселения, регистр Земельного департамента и др.) уже автоматически к адресу жителя добавлена Ляэне-Харьюская волость. Таким образом, адрес сменился у всех, кто проживает в регионе Кейла, Вазалемма, Падизе или Палдиски.

Являются ли молодежные центры и центры по интересам общими для всех жителей волости?

Все молодежные центры и центры интересов теперь общие для всех жителей волости. Таким же образом обстоит дело с другими учреждениями, действующими в Ляэне-Харьюской волости.

Как долго будут действовать страницы прежних самоуправлений в интернете?

Домашние страницы прежних самоуправлений будут действовать до тех пор, пока новая домашняя страница волости www.laaneharju.ee не будет полностью готова. Домашняя страница волости регулярно дополняется новой информацией и в течение ближайших месяцев вся необходимая информация будет на ней доступна.

Первая ярмарка труда

Первая ярмарка труда Кейла-Палдиски – предложения о работе и помощь в планировании карьеры

7 февраля, с 11 до 14 часов, Эстонская касса по безработице впервые проводит ярмарку труда Кейла-Палдиски. Во время ярмарки в Кейласком культурном центре можно будет встретиться лицом к лицу с работодателями. Консультант работодателей из кассы по безработице Иллинора Сиеболд ответила на вопросы о ярмарке.

Для кого проводится ярмарка?

Для всех желающих: как для работающих, так и для соискателей работы, как для учащихся, так и для пенсионеров, как для людей, для которых родной язык эстонский, так и для тех, кто говорит на других языках, также для людей с пониженной трудоспособностью. На ярмарке будут представлены различные предложения о работе, будет возможность посоветоваться с консультантами по карьере на тему своих будущих планов, также можно будет узнать у кейс-менеджеров об услугах для людей с особыми потребностями.

Есть ли смысл безработным нашей волости приходить на ярмарку?

Конечно смысл есть, ведь это хорошая возможность поговорить с работодателями региона, также побеседовать с представителями предприятий, которые находятся в других регионах, но предлагают своим работникам транспорт на работу и домой (например, фирма Hilding Anders Baltics, которая набирает работников на швейное производство). Из местных работодателей на ярмарке свои предложения о работе обещали представить Кейлаская больница; Alexela, Selver, Rõõmu Kaubamaja, Rimi, ABC Supermarkets, Maxima предложат работу в секторе обслуживания; ISS, Krausberg предложат работу по уборке; Omniva и Ekspress Post в секторе логистики; Harju Elekter на производстве и др.

Человек, у которого есть работа или молодой человек, который только начинает свой трудовой путь, тоже смогут найти что-либо для себя?

Да, многие люди не слышали, что с 1 мая 2017 года касса по безработице предлагает также возможности для работающих людей, у которых есть риск остаться без работы и которые нуждаются в повышении своей квалификации и приобретении новых навыков. На ярмарке будет возможность узнать больше о новых услугах для работающих людей (участие в урвневом

обучении, обучение для рынка труда, получение квалификации).

Молодым могут быть интересны предложения за границей, хотя желание получить опыт в другой стране может быть в любом возрасте. Консультант европейской сети трудового посредничества EURES поможет сориентироваться в предложениях работы за границей и даст практические советы о том, что нужно иметь ввиду, устраиваясь на работу в другой стране.

Стоит ли пенсионерам приходить на ярмарку?

Конечно. Так как Эстония находится в ситуации нехватки рабочих рук, то предусмотрительные работодатели, которые ценят разносторонние человеческие отношения, уже сейчас с радостью принимают на работу людей пенсионного возраста, зачастую предлагая им также возможность работы с частичной занятостью. На сегодняшний день уже развенчаны многие мифы, связанные с возрастом и работой. Например, выяснили, что почти 70% людей пожилого возраста не отсутствуют на работе по причине болезни. Также не отвечает действительности то, что с возрастом снижаются способности к обучению – напротив, словарный запас и умение повествования наоборот становятся лучше.

Что ещё интересного будет на ярмарке?

На ярмарке можно будет бесплатно получить совет по вопросам карьеры, на консультацию по карьере может прийти и работающий человек. Есть смысл прийти на консультацию, когда на работе человек испытывает стресс, и кажется, что нужно что-то изменить в своей трудовой жизни, или если появилось желание получить новую профессию. Также можно будет получить совет по составлению резюме и подготовке к собеседованию. Тот, кто не сможет посетить консультацию по карьере на ярмарке, может всегда зарегистрироваться на бесплатную консультацию по карьере и прийти в бюро кассы по безработице Лиллекюла – дополнительную информацию можно найти на портале www.minukarjaar.ee.

Вход на ярмарку свободный. На портале ярмарок труда www.toomess.ee можно посмотреть работодателей, которые зарегистрировались на ярмарку.

Детский сад Ристи войдет в историю как самое продолжительное время, т. е. 44 года действовавший в квартире детский сад со столь же долго проработавшей в том же доме Ило Трейман. Фото: Яаника Роосилехт

Время детского сада в многоквартирном доме закончилось

20 ноября 1973 года в двухэтажной многоквартирной новостройке совхоза Kungla открыли группу детского сада, которую позже назвали Tõburege (“Цыплята”). Детским садом стала заведовать Тайми Калберг, первой воспитательницей была Ило Трейман.

В 1982 году Ило Трейман приняла заведование группой детского сада и в 2001 году под ее руководством стали работать еще две группы, находящиеся в Падизе. С 2006 по 2008 год и с 2010 по 2013 год обоими заведениями руководила Кайли Раудла, которую с 2008 по 2010 год замещала Ило Трейман.

В 2008 году была открыта группа Mudila (“Малышня”) для маленьких детей в освободившейся во втором этаже квартире. Со временем требования по пожарной безопасности и охране здоровья, предъявляемые к помещениям детских садов, стали строже. Поменяли мебель, окна, двери, установили эвакуационную лестницу, но, к сожалению, спроектированные под квартиры помещения невозможно было сделать более пригодными для детского сада.

Были доставлены модули

В связи с этим стали искать возможности для переселения детского сада. Логичнее всего было присоединить группы к имеющейся школе. Состоялись также горячие споры, которые в то время не повлекли за собой изменений.

В программе развития детского сада на 2014–2018 годы мы запланировали в план действий перевод детского сада к школе. Временами вера и надежда угасали, мы ремонтировали старый многоквартирный дом, обновляли обстановку, но мечта жила.

На состоявшемся 5 января утреннике детский сад выразил благодарность прежнему и настоящему руководству волости, руководителям школы, друзьям и спонсорам.

В конце марта 2017 года позвонил волостной старейшина Леэмет Вайкмаа и попросил собрать информацию о стоимости аренды модульного детского сада. Весной и родилось решение об аренде модуля и заказе всей новой обстановки. Изменение местонахождения детского сада вызвало много эмоций, к счастью, позитивных гораздо больше, чем негативных.

12 октября 2017 года приехали первые строители в Харью-Ристи, чтобы начать монтажные работы. 1 декабря мы вселились туда с детьми. На 1-м этаже группа Päikeseküü (“Солнечные зайчики”) с 16 детьми и на 2-м этаже – группа Mürakarud (“Озорники”) с 22 детьми.

Много спонсоров

Весной этого года надо будет еще установить оборудование для игр (песочницу, игровой дом, качели, стенки для лазанья, горки для скатывания) и построить забор. Вот и готов к работе детский сад при школе!

Детский сад Ристи войдет в историю как действовавший в квартире самое продолжительное время (44 года) детский сад со столь же долго проработавшей в том же доме Ило Трейман.

Сегодня в учреждении работают два учителя группы, два ассистента, два помощника учителя, один повар, кроме того, на два дома работают учитель музыки, учитель движения, логопед, руководитель учебной части и директор.

На состоявшемся 5 января утреннике детский сад выразил благодарность прежнему старейшине волости Леэмету Вайкмаа, советнику по строительству Велью Мяннисте, строительному руководителю Срато Ээро Лейсна, директору школы Ристи Юри Алтеру, волостному старейшине Яанусу Саату и заместителю волостного старейшины Урве Лухт.

Спасибо за то, что подарили детям новые помещения! | Айри Пюсс, заведующая детским садом

Турнир по футболу Vasalemma Cup

В конце декабря в спортивном зале Румму состоялись 2 турнира по футболу Vasalemma Cup 2017, посвященных 10-летию Футбольного клуба Вазалемма: 23 декабря – молодежный турнир с участием молодежи начиная с 2002 г.р. и 30 декабря – детский турнир с участием мальчиков 2005–2008 г.р.

Победителем молодежного турнира стала команда Rummu Dünamo. Второе место заняла команда Pääsküla и третье место – команда Pakri SK Alexela. Аймар Адамтау был признан лучшим вратарем турнира.

В детском турнире принимали участие 2 команды Легион (Таллинн), которым достались победное первое и третье места. Второе место заняла наша команда JK Vasalemma. Лучшим вратарем турнира был признан вратарь нашей команды – Александр Бондарь и самым результативным игроком, забившим больше всех голов, стал также наш игрок – Герман Мухин. | Клуб Вазалемма

Кубок Падизе по футзалу

В конце прошлого года уже в третий раз при поддержке МЕСО ОУ был разыгран кубок Падизе по футзалу. Переходящий кубок впервые завоевала команда Padise, которая свергла с трона двукратных победителей Padise Noored.

Финальные результаты турнира:

1. место – команда Padise
2. место – команда Padise Noored
3. место – команда Harju-Risti
4. место – команда Padise veteranid

Лучшим игроком турнира признали Харри Попова. Лучший вратарь – Йоханнес Тарма. Самым результативным футболистом был признан Рауно Тутенпал с шестью забитыми голами. Благодарим всех участников и зрителей, до встречи в следующем году! | Футбольный клуб Padise

СЛЕДУЮЩИЙ
LÄÄNE-HARJU VALLA LEHT
ВЫЙДЕТ 23 ФЕВРАЛЯ.

Сообщения и новости:
ajaleht@laaneharju.ee
Реклама и объявления:
myyk@harju.ee

ПОЗДРАВЛЯЕМ!

ЮБИЛЯРЫ В ЯНВАРЕ

70 ВАЛЕНТИНА БОГДАН

70 ТЫНУ ВИСК

70 ЮРИ ГРАНДБЕРГ

70 ГРИГОРИЙ КАЛАШНИКОВ

70 ЭЭВИ КУКК

70 ГЕННАДИЙ МАШУКОВ

70 МАРИЯ МЕДВЕДЕВА

70 АННА НИКОЛЕНКО

70 ЭХТИ РЕЙНАУС

70 РЕЙН САССИАН

70 ОЛЕВ СИЛЛАМАА

75 ПЕТР ШЕВЧЕНКО

75 ЗИГМУНТ ГОРДИНЕЦ

75 ВАЛЕНТИНА БУЛКИНА

75 ТИЙУ КИВИСТИК

75 БОРИС ПИСАННЫЙ

80 ВАЛЕНТИНА АКИМОВА

80 НАДЕЖДА БЕЛОУСОВА

80 ЭЛЬВИ БИЛЫК

80 ГРИГОРИЙ ДЕНЕЖКО

80 ЮЛИЯ КАХУР

80 ЭНЕ МИГУР

80 АНАТОЛИЙ ШУБИН

85 МАРИЯ ЧИКАЛОВА

90 ВЕРА АМБУС

90 АННЕ-МАРИЕ ВАЙНКЮЛА

90 ОЛЬГА МАКАРСКАЯ

90 НИНА МАРКОВА

90 ЛИЛЛЕ ПИРН

90 ВАЛЕНТИНА САВИНОВА

90 ХИЛЬДА ТЕДДЕР

92 ЕВГЕНИЯ ДЕМИЧЕВА

92 АНАСТАСИЯ ТЕЙТЕР

93 ЭЛЬЗА МАЙДЕ

94 МАРИЯ ХМИЛЬ

96 НИНА ДАДАШЕВА

РОДИЛИСЬ В ДЕКАБРЕ 2017

МАРИЯ БАХТУРИНА

БЬЁРН ГЛААСЕ

ИЗАБЕЛЬ ЛОЙК

КЕВИН-ЛУКАС РАУ

МЕРОПРИЯТИЯ

- 9 февраля конференция в Лауласмааской школе в честь годовщины создания молодёжного объединения Tõre
- 14 февраля в 13.00 начнется празднование Валентинова дня в Центре интересов Палдиски
- 21 февраля в 18.00 состоится концерт эстонской музыки в зале Музыкальной школы Палдиски
- 23 февраля посвященные столетию Эстонской Республики торжества в школах волости
- 23 февраля посвященный столетию Эстонской Республики концерт для жителей волости в имении Вазалемма, информация по тел 5557 8788
- 24 февраля посвященный столетию Эстонской Республики народный поход на полуострове Пакри. Организатор Лауласмааский спортивный клуб, тел 507 6007

Доходы влияют на размер не облагаемого налогом дохода

В 2018 году существенно изменятся принципы учета не облагаемого налогом дохода. До настоящего времени в отношении всех физических лиц действовала одна установленная ставка не облагаемого налогом дохода (в 2017 году она составляла 2160 евро или 180 евро в месяц), кроме того, дополнительный не облагаемый налогом доход от пенсий и компенсаций при несчастном случае на производстве. С 2018 года ставка единого не облагаемого налогом дохода будет составлять 6000 евро в год, или 500 евро в месяц, а дополнительного не облагаемого налогом дохода от пенсий и компенсаций при несчастном случае на производстве больше не существует.

В 2018 году размер не облагаемого налогом дохода будет зависеть от размера годового дохода лица и может сильно отличаться. При расчете не облагаемого налогом дохода берутся за основу все полученные в течение года облагаемые подоходным налогом доходы.

Новая система налогообло-

жения предполагает, что каждый человек сам больше прежнего должен уже в течение года обращать внимание на то, каким будет его годовой доход, и как это влияет на уплачиваемый им подоходный налог.

Для того чтобы при декларировании доходов было меньше сюрпризов, люди должны уже в конце 2017 года продумать свои ежемесячные доходы и возможные иные доходы (продажа леса, ценные бумаги, дивиденды, пособие PRIA, доходы от найма и т. п.) в следующем году и принять на основании предполагаемого годового дохода решение о ежемесячном не облагаемом налогом доходе.

В течение года применяется помесечный не облагаемый налогом доход со стороны лица, удерживающего подоходный налог (производящего выплаты). Сумму не облагаемого налогом дохода рассчитывают в соответствии с размером брутто-суммы брутто-зарплаты (начисленная заработная плата, с которой удерживается подоходный налог, платеж по страхованию от безработицы и платеж по накопительной пенсии) или иной выплаты.

Лицо, производящее выплаты, имеет право применить не облагаемый налогом доход только тогда, когда человек подаст соответствующее заявление. Не облагаемый налогом доход может применить только одно лицо, удерживающее подоходный налог, такой же принцип действует и в настоящее время.

Желательно подать одно заявление на целый год. При необходимости можно в течение года забрать заявление или изменить сумму имеющегося в заявлении не облагаемого налогом дохода. Сумму не облагаемого налогом дохода можно изменять один раз в месяц, но ежемесячная подача заявлений не имеет смысла.

Например, если человек, который в 2018 году получит в виде брутто-зарплаты 800 евро в месяц, продаст имущество (недвижимость или лесоматериалы) и получит доход в сумме 20 000 евро, то его годовой доход составит всего 29 600 евро и не облагаемый налогом доход составит 0 евро. Если уже заранее известно о такой сделке, желательно подать заявление о том, чтобы совсем не применять не облагаемый налогом доход. Если

получение дохода не было заранее известно, то в течение года можно забрать заявление о применении не облагаемого налогом дохода, чтобы позже сумма, уплачиваемая на основании декларации о доходах, была бы меньше.

Размер окончательного не облагаемого налогом дохода лица выяснится в следующем году при подаче декларации о доходах. Ежемесячный налоговый учет больше не дает во всех случаях такой же результат, как налоговый учет на основе года.

Рекомендуем всем людям пересмотреть свои контактные данные в Налогово-таможенном департаменте и освежить их, чтобы мы смогли при необходимости сообщить, если на основании представленных нам в течение года данных предельный размер не облагаемого налогом дохода будет достигнут.

Информацию об изменениях и иную связанную с налогами информацию можно найти на домашней странице Налогово-таможенного департамента www.emta.ee/et/eraklient. | **Лайди Суумани**, Налогово-таможенный департамент, руководитель Таллиннского бюро отдела обслуживания

Где обслуживают жителей волости?

Волостная управа в Палдиски, ул. Раэ, 38, 2. этаж
Время работы
Пн, Ср 8.30–17.00
Вт, Чт 8.30–18.00
Пт 8.30–15.00
Обед 12.00–12.30
Тел 679 0600
info@laaneharju.ee

Пункт обслуживания в Кейла, Палдиски мнт, 21
Время работы
Пн, Вт, Чт 8.30–17.00
Ср 8.30–19.00
Пт 8.30–14.30
Прием граждан
Пн 9.00–13.00
Ср 14.00–19.00
Прием руководителя региона с предварительной регистрацией по тел 677 6910
Чт 9.00–12.00, 13.00–16.00

Пункт обслуживания в волостном доме Падизе
Время работы
Пн, Ср 8.30–17.00
Вт, Чт 8.30–18.00
Пт 8.30–15.00
Обед 12.00–12.30
Тел 608 7810

Пункт обслуживания в Вазалемма, Ранна тез, 8
Время работы
Пн, Ср 8.30–17.00
Вт, Чт 8.30–18.00
Пт 8.30–15.00
Обед 12.00–12.30
Тел 677 6340

Рады сообщить детям и родителям, что с февраля месяца в городе Палдиски начинаются тренировки по дзюдо. Волостное управление Ляэне-Харью и Школа Дзюдо Toni (Toni Judo kool) договорились о совместном развитии спортивной деятельности в нашей волости, и решено было начать с занятий по дзюдо. До настоящего времени в Палдиски отсутствовал зал со специальными матами, с его открытием появляется больше возможностей для проведения и развития

новых спортивных направлений и занятий. Сейчас маты подготавливают в Бельгии на заводе Agglogex и к нам придут они в конце января. Первые тренировки по дзюдо начнутся уже с 1 февраля. Надеемся, что тренировки по дзюдо вызовут интерес у жителей нашей Ляэне-Харьуской волости. На тренировки приглашают мальчики и девочки от 7 до 15 лет. Полная информация о тренировках и регистрации на сайте www.judokool.ee.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

Валим опасные деревья. Тел 5663 2968, 5340 2068

Реклама и объявления: myyk@harjuelu.ee 646 2214

Расписание тренировок футбольного клуба Вазалемма

- Понедельник, среда, пятница в 16.00–18.00 2002–2008 г. р. мальчики
- Вторник, четверг в 16.00–18.00 2009–2013 г. р. мальчики

Тренировки проходят в спортивном центре Румму. Автобус забирает детей в Палдиски в 15.30. Дополнительная информация по тел 5563 7319 или hmelson@rambler.ru. Тренер JK Vasalemma Эдуард Хмельёв

Hiirekese Perekeskus

Семейный центр Hiirekese приглашает всех дошкольников волости Ляэне-Харью вместе с их с родителями на бесплатные игры по понедельникам, средам и пятницам с 10 до 14 часов. Это приглашение касается в первую очередь малышей, за которыми родители присматривают на дому.

Семейный центр Hiirekese расположен в Кейла на Хаапсалу мнт., 31. Подробности на сайте www.hiirekese.ee.

Дорогие жители Ляэне-Харьуской волости!

У Музей-ателье Амандуса Адамсона возник один интересный план: открыть летом 2018 года прокат велосипедов, чтобы было проще и приятнее знакомиться с полуостровом Пакри. Нет ли у вас дома, в подвале, гараже или на даче лишнего старого велосипеда? Подарите свой велосипед музею – мы приведем его в порядок, приклеим имя дарителя и добавим в парк велосипедов нашего будущего проката велосипедов.

Подарите велосипеду новую жизнь, посетителям – новый опыт, а полуострову Пакри – новое дыхание!

Музей-ателье Амандуса Адамсона ул. Адамсони, 3, Палдиски Ср–Вс 11–18

Дополнительная информация по телефону 674 2013 или nika.kalantar@hmk.ee

AS EVR Cargo

EVR Cargo – международная логистическая компания, в центре деятельности которой находится железная дорога. Мы осуществляем перевозки товаров, сдаем в аренду вагоны, занимаемся строительством и обслуживанием подвижного состава. У нас работает более 650 человек по всей Эстонии. Оборот нашего предприятия в 2016 году составил 52 миллиона евро. В северном эксплуатационном отделении работает около 107 человек.

В связи с увеличением объемов перевозок товаров, нашему отделению в Северной Эстонии требуются ответственные, готовые к обучению и ценящие работу сотрудники на следующие позиции:

МАШИНИСТ ЛОКОМОТИВА

- Основные задачи: управление локомотивом и осуществление контроля технической исправности локомотива и общего состояния поезда
- Необходим предыдущий опыт работы и наличие действующих прав машиниста локомотива

ПОМОЩНИКИ МАШИНИСТА ЛОКОМОТИВА

- Основные задачи: ассистирование машиниста (следить за свободным состоянием дороги, сигналами и знаками) и выполнение его поручений; проверка тех-

нической исправности и общего состояния поезда (вместе с машинистом); проведение маневровых работ

- Опыт работы на железной дороге или соответствующая выучка будут плюсом
- При отсутствии свидетельства о квалификации, предлагаем обучение на месте

Условия для обеих позиций:

- минимум среднее образование
- готовность к работе в коллективе
- состояние здоровья без противопоказаний к работе
- владение русским языком на уровне общения

Со своей стороны предлагаем:

- самых профессиональных сотрудников на железной дороге
- стабильную работу в признанной компании
- дополнительное обучение и возможности для развития
- компенсацию на занятие спортом, дополнительный отпуск и многие другие льготы своим работникам

Работа по сменам, в том числе ночным и в государственные праздники.

Заинтересованных просим отправить свое CV по электронному адресу personal@evrcargo.ee, дополнительная информация по телефону 615 8774.